

personálna bibliografia Kataríny Bednárovej

Prof. PhDr. Katarína Bednárová, CSc.

Prof. PhDr. Katarína Bednárová, CSc. (3. 9. 1954), literárna vedkyňa, translatologička, romanistka, prekladateľka z francúzsky písaných literatúr, editorka, vysokoškolská pedagogička. Štúdium prekladateľstva a tlmočníctva začala na Univerzite 17. novembra v Bratislave (1972), po jej zrušení v čase normalizácie a pripojení k Filozofickej fakulte Univerzity Komenského absolvovala roku 1977. Po ukončení štúdia pôsobila ako redaktorka vydavateľstva VEDA (1977 – 1986). Od roku 1986 pôsobí v SAV – najskôr v rámci Literárnovedného ústavu, po jeho rozdelení a návrate z lektorátov (2005) v Ústave svetovej literatúry, kde sa venuje výskumu francúzskej literatúry, dejinám a teórii prekladu. V rokoch 2007 – 2010 bola predsedníčkou Vedeckej rady Ústavu svetovej literatúry SAV. V rokoch 1996 – 1999 a 2002 – 2005 pôsobila ako lektorka slovenskej literatúry a jazyka na univerzite v Štrasburgu. Na Univerzite Komenského pracovala najskôr na Pedagogickej fakulte (2001 – 2002), od roku 2005 je členkou Katedry romanistiky Filozofickej fakulty, kde prednáša dejiny francúzskej literatúry 20. storočia, teóriu literatúry a teóriu prekladu, dejiny prekladu, vedie semináre umeleckého prekladu a kritiky prekladu. Zároveň v rokoch 1992 – 2004 viedla vydavateľstvo Causa editio, v ktorom vydávala pôvodnú, prekladovú i literárnovednú spisbu. V rokoch 2005 – 2012 bola zástupkyňou Slovenskej spoločnosti prekladateľov umeleckej literatúry v Európskej rade asociácií umeleckých prekladateľov (CEATL), kde v období rokov 2009 – 2012 pracovala ako tajomníčka výkonnej rady. Koordinovala dva medzinárodné projekty súvisiace s umeleckým prekladom: Formation à la traduction littéraire – CEATL (2009 – 2014) a Plateforme européenne pour la traduction littéraire – PETRA – Passa Porta v Bruseli (2009 – 2011). Popri týchto aktivitách absolvovala prednáškové pobyty na Université Michele de Montaigne v Bordeaux (2012) a Università degli Studi di Napoli „L'Orientale“ (2013).

Roku 2019 vydal Ústav svetovej literatúry Slovenskej akadémie vied
(www.usvl.sav.sk) v Knižnici časopisu World Literature Studies.

Autorky príspevkov: Mária Kusá, Jana Truhlářová, Libuša Vajdová

Personálnu bibliografiu spracovala: Veronika Čejková

Publikáciu zostavila: Mária Kusá

Vedecká recenzentka: Judit Görözdí

Jazyková redakcia: Margareta Kontrišová

Copyright © autorky textov 2019

Foto © Gabriela Magová

Grafický návrh: Layout JS.

Layout: Margareta Kontrišová

Cover design © Jana Sapáková 2019

Tlač: SAP – Slovak Academic Press, s. r. o., Bratislava

ISBN 978–80–88815–25–9

EAN 9788088815259

Grant VEGA 2/0166/19

rozmanitosť
skúmania
kultúrnych
priestorov

PERSONÁLNA BIBLIOGRAFIA

Kataríny Bednárovej

obsah

- 9 — Libuša Vajdová: Osobnosť a riečište
- 19 — Jana Truhlářová: Odvaha presadzovať nové a neznáme
- 27 — Mária Kusá: Rozmanitosť skúmania kultúrnych priestorov
- 35 — Veronika Čejková: Personálna bibliografia Kataríny Bednárovej

Osobnosť a riečište

Libuša Vajdová

Kedysi dávno som prekladala divadelnú hru rumunského básnika Marina Soresca, ktorá mala názov *Matca* (čítaj matka). Jej obsahom bola symbolická a súčasne veľmi konkrétna ľudská situácia, v ktorej matka počas povodne zachraňuje svoje dieťa tak, že ho aj s otcom, čiže starým otcom malého dieťaťa, drží nad vodou, sama zaplavená až po krk vodou, ktorá stúpa, až ho nakoniec vloží do plávajúceho košíka a pošle ďalej, pričom sama aj s deduškom ostane v stúpajúcej vode. Výraz *matca* znamená v rumunčine riečište, koryto rieky. Aký výraz pre niečo, čo si v bežnom živote človek ani nevšimne! Dlho som rozmýšľala nad jeho prekladom a nakoniec som sa rozhodla ustúpiť svojmu prvotnému impulzu a vzdať hold rumunskému výrazu (ktorý je slovenčine taký blízky, matka), jeho hlbokému významu, jeho zneniu, zvuku a hudbe, a tým zviditeľniť symbolický dosah slova (i za cenu nepresného prekladu).

Autorka pôsobí v Ústave svetovej literatúry Slovenskej akadémie vied.

Tento výraz, ale už vo forme riečište, sa mi sústavne vynára v myšli, keď sa zamýšľam nad človekom, ktorý je mi blízky, ktorému vďačím za trvalú inšpiráciu, podnety i povzbudenie a ktorého obdivujem – nad Katarínou Bednárovou. Už od začiatku svojej dráhy sa sústredila na oblasť, ktorá rozvinula jej schopnosti, na preklad. Nebola to náhoda, veď i jej otec Alfonz Bednár popri vlastnej tvorbe aj prekladal. Štúdium začala v odbore francúzština – ruština na Univerzite 17. novembra v Bratislave, z ktorej sa časom stal takmer mýtus. Lenže ani jej zakladateľ Anton Popovič ju nedokázal pod tlakom normalizácie udržať v činnosti. Po jej zrušení pokračovala v štúdiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského, kde sa venovala najmä francúzskej literatúre. Medzitým začala pracovať ako redaktorka vo vydavateľstve Veda a absolvovala aj štúdium editorstva. Keď nastúpila do Literárnovedného ústavu, bola pripravená nielen písať vlastné texty a prekladať, ale aj edične pripravovať a vydávať kolektívne diela svojich spolupracovníkov. Po vzniku Ústavu svetovej literatúry SAV a po obhájení vedeckej hodnosti CSc. skutočne vydala so skúseným teoretikom Pavlom Winczerom tri zborníky prác tímu odborníkov na preklad (*K otázkam dejín a teórie prekladu na Slovensku*, I – III), ktoré získali roku 1996 Cenu Slovenskej akadémie vied. Ešte predtým však stihla založiť vlastné vydavateľstvo (Causa editio, 1992), ktoré viedla až do roku 2004. V ňom vydala popri prekladoch a pôvodnej tvorbe aj *Dejiny francúzskej literatúry*, ktoré napísala so svojimi kolegami, pedagógmi A. Vantuchom, Š. Povchaničom a S. Šimkovou. Pamätám sa na jej aktivitu v období, keď vydala sčasti publikované súborné dielo svojho otca Alfonza Bednára *Role* v dvoch zväzkoch (*Hromový zub* a *Deravý dukát*, 1992) a časť nákladu uložila v pracovni Ústavu svetovej literatúry, ktorý sídlil ešte na Konventnej, v budove bývalého Evanjelického lýcea. Tu sme, opäť veľmi symbolicky, sedeli v miestnosti s knižnicou Jozefa Felixa. Jej kniha *Z rozhovorov alebo Edele a iné veci tohto sveta*, ktorá vyvolala v slovenskom literárnom prostredí veľký rozruch, ešte nebola na svete. Aj tá vyšla vo vydavateľstve Causa editio, takže mám pocit, akoby založením vydava-

teľstva chcela sňať zo svojho otca nepriazeň osudu, tie nepriateľské osídla, ktoré mu zabránili uplatniť sa v celej sile.

Približne v tom čase dostala príležitosť pôsobiť na Katedre slovenských štúdií na Université Marc Bloch v Štrasburgu. Je zrejmé, že podobné príležitosti nepadajú z neba a aj Katarína Bednárová sa o ňu zaslúžila vlastnou prácou v literárnej histórii a v prekladaní. Po období, ktoré využila na nadviazanie stykov s odborníkmi vo Francúzsku, čo sa neskôr prejavilo aj v programe prednášok Ústavu svetovej literatúry SAV, sa vrátila do Bratislavy a habilitovala sa na docentku v odbore románskych literatúr (2006) na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského, kde ďalej prednášala dejiny francúzskej literatúry 20. storočia a vychovávala budúcich odborníkov a odborníčky v oblasti teórie i praxe prekladu.

A opäť sa vrátila do Francúzska, tentoraz na Université Michele de Montaigne v Bordeaux, nasledoval prednáškový cyklus v Neapole, kde vstúpila do vyučovania prednáškami z teórie a dejín prekladu a zapojila sa aj do ďalších aktivít. Sama som bola svedkom obhajoby na univerzite v Bordeaux roku 2014, keď obhajoval diplomovú prácu jej študent Vivien Cosculluela *Traduction et politique en Tchécoslovaquie entre 1948 et 1989. L'exemple de la poésie française en slovaque* (Preklad a politika v Československu v rokoch 1948 – 1989. Na príklade francúzskej poézie v slovenčine). V. Cosculluela vychádzal z francúzskych teórií prekladu (H. Meschonnic, A. Berman, A. Ladmiral), ale zaoberal sa aj slovenským myslením A. Popoviča a D. Ďurišina, takže vnášal poznanie slovenského myslenia o preklade priamo do univerzitných odborných kruhov vo Francúzsku, podobne ako to robila v prednáškach jeho školiteľka.

Od roku 2005 pôsobí Katarína Bednárová v Ústave svetovej literatúry SAV, kde vydala celý rad knižných a časopiseckých prác z teórie a dejín prekladu. Súčasne vyučuje na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského, na katedre romanistiky a pracuje aj v prekladateľských organizáciách na slovenskej i medzinárodnej úrovni. Ako tajomníčka výkonnej rady pôsobila v Európskej rade asociácií umeleckých prekladateľov a koordinovala dva me-

dzinárrodné projekty súvisiace s umeleckým prekladom (CEATL, PORTA). Medzi jej najvýznamnejšie práce patria monografia *Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku (I. Od sakrálneho k profánnemu, 2013)*, rozvrhnutá do piatich dielov, a obsiahly úvod *Kontexty slovenského umeleckého prekladu 20. storočia* v *Slovníku slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia*, kolektívnej práci translatologičiek a translatológov ÚSvL SAV (2015). Ešte donedávna (2009 – 2014) koordinovala práce na medzinárodnom vedecskom projekte Centra stredoeurópskych štúdií inštitútu INALCO (Institut National des Langues et Civilisations Orientales), ktorého publikačný výstup vyšiel na Université de Rennes (2019) a do ktorého prispela kapitolami o preklade na Slovensku.

Už len zoznam diel a aktivít, ktoré má Katarína Bednárová za sebou, pôsobí neuveriteľne. A to nehovorím o tom, že roku 2017 získala titul profesorky v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo, že popri publikovaní odborných prác v slovenskom, francúzskom i anglickom jazyku sa zúčastňuje na medzinárodných konferenciách, organizuje projekty na Filozofickej fakulte UK a vysiela študentov do zahraničia, prijíma zahraničných prednášateľov, číta a usmerňuje práce svojich študentov, zasadá v rôznych odborných komisiách a popritom neustále prekladá z francúzskej literatúry pre *Revue svetovej literatúry* alebo vydáva preklady knižne. Tých knižných titulov sú asi dve desiatky a patria medzi ne tituly od autorov ako Annie Ernaux, Fernando Arrabal, Boris Vian, Samuel Beckett, Michel Tournier a ďalší. Človeku sa nechce veriť, že sa pustila do prekladu jedného z najťažších diel francúzskej literatúry, a to Célinovho románu *Cesta do hlbín noci* (2009). Spomínam si, že problémy spojené s prekladom tohto románu, o ktorých nám rozprávala, boli nesmierne zložité, najmä tie kultúrno-historické, viažuce sa na politické dianie.

Mala som šťastie, že som sa mohla na niektorých prácach s K. Bednárovou spolupodieľať. V prvom rade musím povedať, že mi vždy bola oporou, a to aj v rôznych neľahkých chvíľach, ako napríklad pri organizovaní medzinárodnej konferencie *Les appro-*

ches et les méthodes interdisciplinaires de recherche en sciences sociales roku 1992 v Bratislave s francúzskou univerzitou École des hautes études en sciences sociales z Paríža a pri vydávaní zborníka z tohto podujatia. Spolupracovali sme aj na ďalších projektoch, pri ktorých Katarína Bednárová vždy vítala diskusiu, ako napríklad pri vydaní zvláštneho čísla Slovak Review of World Literature Research (2007), kde písala o cenzúre v slovenskej literatúre v druhej polovici 20. storočia (*La censure et la littérature slovaque dans la seconde moitié du XXe siècle*) a kde bolo cítiť to intenzívne osobné prežitie prenasledovania slovenských spisovateľov v päťdesiatych rokoch 20. storočia, ktoré zažila u svojho otca a ďalších umelcov. Veľmi zaujímavé boli aj diskusie týkajúce sa prekladového myslenia a koncepcie Jána Košku, ktorého pre slovenskú translatológiu objavila a postavila do úplne iného svetla v štúdií *Ján Koška a jeho alternatívna interpretatívna koncepcia literárneho prekladu (teória „chýby“)* v *Myslení o preklade na Slovensku* (2014, s. 111 – 133). Koncepciu, ktorú si pri analýze prekladového procesu v Koškových štúdiách vytvorila, využívala a aktualizovala aj neskôr, v ďalších rozsiahlejších prácach najmä z posledných rokov.

Ak by sme sa chceli zamyslieť nad trajektóriami prekladového myslenia K. Bednárovej, asi by sme mali začať u A. Popoviča a na Univerzite 17. novembra. Predpokladajme, že tento začiatok jej ukázal istý smer a možnosti, napokon všetci, ktorí sme Antona Popoviča zažili osobne, vieme, aký bol invenčný a presvedčivý. Ak jej zveril úlohu napísať heslá na tému prekladu filmových dialógov a komentára do svojho diela *Originál, preklad, interpretačná terminológia* (1983), bolo to jasné uznanie jej prác, v ktorých sa zaoberala filmom, dabingom a adaptáciami od konca sedemdesiatych rokov. Napokon, Popovič bol v tom čase jeden z popredných translatológov na svete. Tým Katarína Bednárová dostala základný impulz a teoretické základy. Už vtedy sa prejavila jej schopnosť uvažovať abstraktne, nielen formou konkrétnych prekladových príkladov, ale vystihnúť z prekladových realizácií i teórií to podstatné. Na druhej strane sa v tom čase začala prejavovať aj druhá stránka jej

osobnosti – túžba cibriť si literárne schopnosti konkrétnou prácou s umeleckým textom a schopnosť triediť poznatky či už do teórií a schém, alebo do dejín. Tento sklon sa umocnil prácou na univerzitách vo Francúzsku, založením spomínaného vlastného vydavateľstva Causa editio a niet pochýb, že aj reflexiou umeleckých osudov jej otca. V deväťdesiatych rokoch 20. storočia vznikli práce, ktoré priniesli prvé sformulovanie podôb a funkcií prekladu v dejinách národnej literatúry. To sú spomenuté zborníky *K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku I – III*, ktoré vyvolali заслуженý ohlas, boli však ešte do istej miery deskriptívne a normatívne.

Najvýraznejšie výsledky posledného obdobia sa prejavili v niekoľkých smeroch – ako smerovanie k abstraktnému zovšeobecneniu, ktoré sa ukazuje ako silná stránka Bednárovej výskumnej metódy, ako vzťah dejín literatúry a prekladu, resp. vzťah histórie národa a prekladu, do ktorých vkladá veľkú dózu kulturologických pozorovaní a analýz. Vzťah prekladu a literatúry k histórii národa alebo kultúrneho priestoru patrí u Bednárovej k najčastejšie spracovávaným otázkam. Nielenže tak vznikla veľká štúdia *Kontexty slovenského umeleckého prekladu 20. storočia* (zo *Slovníka slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia*, 2015), ale aj množstvo samostatných hesiel, ktoré spracovala alebo napísala. Pri bližšom pohľade zistíme, že spolu s ďalšími prácami, ktoré vznikli približne v rovnakom čase, ako *K niektorým otázkam vývinových trajektórií umeleckého prekladu na Slovensku (1945 – 1989)*, (*World Literature Studies*, 2016, č. 1), buduje ucelenú víziu pohybov v prekladovej praxi a v slovenskej literatúre. K. Bednárová sa díva na preklad z hľadiska slovenského kontextu, nie síce len slovenskými očami, ale jasne po slovensky. Myslím, že aj preto sa jej v monografii *Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku I. Od sakrálného k profánnemu* podarilo tak hlboko preniknúť do prvých období slovenského prekladania, ustanoviť sakrálnu spisbu ako plnoprávnou súčasť literatúry a nevyčleňovať ju ako neliterárny, neestetický prvok. Jej práca dáva na vedomie, že aj to je literatúra. Je to prirodzená cesta formovania literarity, literárneho a umeleckej literatúry až k tým podobám,

na aké sme si zvykli. Sakrálnu literatúru vidí a chápe v kontexte s celým regiónom, kultúrnym areálom, s druhmi a žánrami celého kultúrneho diskurzu vrátane jeho spojitosti a roztrieštenosti. Na základe týchto znalostí potom vznikla ďalšia štúdia, ktorú vložila v jej pôvodnej podobe do spomínanej medzinárodnej kolektívnej práce *Histoire de la traduction littéraire en Europe médiane. Des origines à 1989* (Dejiny literárneho prekladu v strednej Európe od začiatkov do roku 1989, 2019). Je škoda, že v podobných dielach sa špecifické kvality komplexných textov do istej miery strácajú, pretože úsilie pospájať príspevky a pohľady od autorov z jednotlivých stredoeurópskych literatúr, zovšeobecniť a syntetizovať ich, a čo si budeme skrývať, aj skrátiť texty, napokon dali dielu jednotný ráz. Význam tejto prvej a jedinečnej kolektívnej práce však pretrváva, a to je dôležité. Navyše, jej téma ostáva otvorená.

Články, štúdie a knihy, ktoré sme spomínali, sú známe a všeobecne oceňované. Ich prínos je zrejмый a viditeľný, ba dokonca aj populárny. Týkajú sa slovenského prostredia, dejín, literatúry a dávajú im patričné miesto a ohodnotenie. V štúdiách, ktoré K. Bednárová napísala z iného hľadiska, ktoré sú abstraktnejšie a neriešia historické alebo národné otázky, už taký jednoznačný prínos vidí menej ľudí. Skúsenosti s vydávaním a prekladaním, s editovaním odborných publikácií, ako aj s prekladaním a s poznávaním cudzích kontextov a ich myslením, ju však napokon v posledných rokoch dovedli až k prácam abstraktnejšieho charakteru. Prispelo k tomu aj spomínané štúdium francúzskej teórie prekladu (H. Meschonnic, A. Berman, A. Ladmiral), ktoré splnilo dve funkcie. Prvou z nich bolo porovnanie so slovenskou a českou štrukturalistickou školou prekladu a druhou porovnanie s anglo-americkou tradíciou myslenia o preklade. Tá sa líši od francúzskej, takže ich porovnanie vynieslo na povrch paradoxne aj špecifiká myslenia o preklade na Slovensku. Je to dosť zvláštne, pretože K. Bednárová je veľmi dobrou študentkou školy A. Popoviča, takže si jasne uvedomuje jej súvislosti s anglickou, holandskou a belgickou, resp. západoeurópskou tradíciou, a ich vzájomné presahy. Dokazuje to jej štúdia *An-*

ton Popovič: *between comparative literature and semiotics* (World Literature Studies, 2017, č. 2), ktorá netradične a novátorsky vystihuje Popovičov prínos a možné, hádam i netušené rozmery jeho teórie.

Chcela by som osobitne a zámerne zdôrazniť, že v nich je skrytá podstata jej poznania. Keď v deväťdesiatych rokoch 20. storočia K. Bednárová vydávala s P. Winczerom zborníky, boli to začiatky. Keď písala štúdiu *Ján Koška a jeho alternatívna interpretatívna koncepcia literárneho prekladu (teória „chyby“)* do zborníka *Myslenie o preklade na Slovensku* (2014), nie veľmi som s ňou súhlasila; stále som mala pocit, akoby sa Koškove a Ďurišinove názory prekrývali, boli takmer rovnaké. Presvedčil ma až jej dôraz na niečo, čo sa nevyskytuje tak často v slovenskej literárnej vede – dôraz na význam chyby, nazvaný teória chyby. Chyba tu znamená posun, dobre, to je jasné, ale vidieť v chybovosti podstatu inovácie nebolo až také bežné. Ďalšie analýzy Koškových názorov a formulácií v duchu modernej francúzskej teórie literatúry túto predstavu potvrdili, hoci inými pojmami. A predsa, hoci prínos jej zistení je veľmi podnetný, ohlasy v domácom prostredí neboli príliš početné. Modalita a trajektórie Bednárovej uvažovania o problémoch prekladu sa ďalej rozrôzňujú. Na jednej strane sa vrství do minucióznych analýz prekladových rozhodnutí a ich dôsledkov pre semiózu a poetiku, ako napríklad v štúdiách venovaných práci dvoch významných osobností slovenskej romanistiky (edičná činnosť Jozefa Felixa, 2014, alebo excelentná analýza básnických prekladov Antona Vantucha, 2018), na druhej strane prehlbuje analytický a rozhladený pohľad na teóriu prekladu, ktorá sa v slovenskom prostredí rozvinula. Je to predovšetkým štúdia týkajúca sa myslenia, názorov a diela Antona Popoviča, ktorá veľmi netradičným spôsobom stavia nové, moderné videnie Popovičovej teórie prekladu ako nástupu semiotiky v slovenskej literárnej vede (2017). Prínosnú perspektívu otvorila aj štúdia, ktorá im predchádzala a ktorá stavia otázku procesualnosti umeleckého prekladu a jeho dejín ako chaotického procesu, chaosu (2012). A v neposlednom rade akoby výsledok prehodnotenia analýzy literárnohistorických, stylistických i teoretických aspektov

prekladu prichádza štúdia, zaoberajúca sa funkciou kánonu v prekladovom a kultúrnom priestore, to znamená kánonu pri utváraní prekladu, pri jeho čítaní a recepcii, a rovnako pri jeho objednávke a interpretácii vysielajúceho i prijímajúceho kontextu (2019).

Neviem, kedy a ako Katarína Bednárová všetky svoje práce napísala. Poznám ju ako jemnú bytosť, ktorá sa zaoberá univerzitou, študentkami a študentmi, ktorá vedie rôzne profesné organizácie a uvážlivo sa zúčastňuje na ich rozhodnutiach, ktorá organizuje medzinárodné projekty a zháňa ich účastníkov, ktorá prijíma a odporúča zahraničných prednášateľov, ktorá cestuje a stará sa o vnúčika i o záhradu. V podobnom prúde aktivít je skutočne pozoruhodné, ako sa môžu zrodiť teoretické úvahy o preklade a chaose či kánone, teórii chyby, o prekladových variantoch alebo aj zápisky z rozhovorov s otcom. Ale možno tá jej sila a schopnosti spočívajú v tom poslednom, v tom, čo má v sebe od začiatku a čo jej dali jej blízki. Vrátim sa na začiatok... Pôvodne som chcela uviesť svoje pozdravenie pre Katarínu Bednárovú slovami *Osobnosť a proces*, ktoré v niečom moju predstavu vyjadrovali, ale trochu ju aj falšovali. Prvá časť bola nesporná, v postave a diele Kataríny Bednárovej máme pred sebou výraznú osobnosť. Ale proces, to už nie je ono... Nie je reč o zmenách, ale o pohybe, ktorý nemusí byť ako proces, ani ako prúd vody, jednosmerný, rozvíjajúci sa vpred, ale môže byť iný, smerovať do hĺbky alebo otáčať sa vo víroch. A to je ono, hlbavý a vírivý. Lenže odkiaľ ten pohyb vychádza? A tu som si spomenula na onú výraznú príbuznosť medzi matkou, prúdom života a riečišťom zo Sorescovej hry *Matka*. Osobnosť Kataríny Bednárovej v človeku vzbudzuje pocit, akoby sa neustále vracala k niečomu hlbšiemu, akoby čerpala z podkladu, ktorý by som nazvala riečišťom, pretože súvisí so zrodom i s rodinou, s históriou a formovaním, s talentom, tvorivosťou a trestom, so zlobou a silou vzdorovať, s niečím, čo sa skrýva na dne... Niet pochyb, že Katka Bednárová ukrýva v sebe prekvapujúce bohatstvo ideí a tvorivých nápadov, morálky a poctivosti, ale v prvom rade osobnej sily, ktorá bude ešte dlho viesť jej život a myslenie.

Odvaha presadzovať nové a neznáme

Jana Truhlářová

Katarínu Bednárovú poznám už tridsaťtri rokov. Stretli sme sa vo vtedajšom Literárnovednom ústave SAV, kam som roku 1986 nastúpila na študijný pobyt a K. Bednárová tam už pracovala na doktorskej práci. Boli sme v tom čase a ešte dlho jediné dve doktorandky v oblasti francúzskej literatúry.

Po úspešnom ukončení doktorátu pôsobila Katarína Bednárová niekoľko rokov v už samostatnom Ústave svetovej literatúry a rozbehla v ňom zaujímavé projekty v rámci práve sa formujúcej translatológie, ako bola spolupráca s Pavlom Winczerom na troch zväzkoch *K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku*, ale aj aktivity mimo ústavu, z nich predovšetkým založila vlastné vydavateľstvo Causa editio, kde vydala spisy svojho otca a spomienky naňho, viaceré preklady z francúzštiny, prózy súčasných autorov a autoriek, okrem iného aj našich kolegyň Evy Maliti a Márie Bátorovej,

Autorka pôsobí na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a v Ústave svetovej literatúry Slovenskej akadémie vied.

najmä však v ňom roku 1995 vydala prvé slovenské *Dejiny francúzskej literatúry*, ku ktorým sa vrátim podrobnejšie. Krátko potom sa rozhodla odísť na lektorát slovenčiny do francúzskeho Štrasburgu a neskôr aj na Institut National des Langues et Civilisations Orientales v Paríži a vo Francúzsku strávila s malou prestávkou desať rokov.

Ja som medzitým po skončení doktorátu začala pracovať na Katedre romanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Komenského, a tam sme sa po desiatich rokoch stretli znova. Katarína Bednárová nastúpila roku 2005 a začala vyučovať francúzsku literatúru 20. storočia a preklad. Zároveň sme sa spolu ocitli aj vo veľkom projekte Ústavu svetovej literatúry SAV pri príprave *Slovníka slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia* (2015, 2017, hlavné koordinátorky Oľga Kovačičová a Mária Kusá), pri zostavovaní hesiel o prekladateľoch z francúzštiny. Odvtedy sa delíme o prednášky z francúzskej literatúry a vedieme semináre z prekladu, vymieňame si skúsenosti s vyučovaním, s diplomovkami, s nekonečným vytváraním a prerábaním študijných plánov, akreditácií, zasadnutí atď.

Od začiatku svojho pôsobenia v literárnovednom prostredí sa Katarína Bednárová venuje v rovnakej miere francúzskej literatúre, prekladom aj dejinám a teórii prekladu, v súčasnom povedomí možno viac rezonujú práve jej práce venované translatológii.

Rada by som preto napísala pár slov o jej systematickej práci týkajúcej sa súčasnej francúzskej literatúry, kde som vždy obdivovala jej zaujatie a najmä informácie o najnovších autoroch, dielach a tendenciách, ktoré je aj v dnešnej internetovej dobe ťažké utriediť a odhadnúť, či budú mať univerzálnejšiu platnosť, no v minulosti, v osemdesiatych a deväťdesiatych rokoch 20. storočia, keď sme mali obmedzený prístup k zahraničnej literatúre, to bolo priam heroické. Neviem si ani dobre predstaviť, koľko úsilia, rozhodovania, ale aj rizika a odvahy pri hľadaní zdrojov a vyberaní „tých správnych“ autorov spomedzi obrovského množstva musel literárny vecdec či prekladateľ vynaložiť, tým viac, že sama sa zaoberám skôr

staršou francúzskou literatúrou a problém s určením kvality autora pre budúcnosť som nikdy riešiť nemusela.

Intuíciu Kataríny Bednárovej a jej cit pre modernú literatúru si môžeme uvedomiť už pri jej prvých časopiseckých prekladoch, aj pri knižných prekladoch súdobých autoriek ako Annie Ernauxová (*Žena, Miesto medzi ľuďmi*, 1994) či Christiane Rochefortová (*Deti storočia*, 1990), ktoré vtedy ešte ani vo Francúzsku neboli natoľko známe a nevedelo sa, či v literatúre zostanú natrvalo. Môžeme si to od polovice osemdesiatych rokov uvedomiť pri čítaní recenzií, recenzií s ukážkami, štúdií a článkov o nových tendenciách najmä v Revue svetovej literatúry, pre ktorú neskôr zostavila aj niekoľko tematických čísiel venovaných súčasnej francúzskej literatúre (1997, 2001, 2002, 2009 a najnovšie 2018), aj v neskorších štúdiách v Slovenských pohľadoch, Kultúrnom živote, Slovak Review, ktoré všetky svedčia o schopnosti vystihnúť to podstatné a orientovať sa v rýchlo sa meniacej dobe.

Najvýraznejšie sa táto schopnosť podľa môjho názoru prejavila v hlavnej syntetickej práci Kataríny Bednárovej z prvého obdobia jej tvorby – ak sa môžem takto vyjadriť – teda z obdobia pred jej dlhým pobytom vo Francúzsku – v rozsiahlej kapitole o dejinách povojnovej francúzskej literatúry od roku 1945 do súčasnosti v prvých a dosiaľ jediných slovenských *Dejinách francúzskej literatúry*, ktoré vyšli v jej vydavateľstve Causa editio roku 1995.

Katarína Bednárová má zásadnú zásluhu už na vydaní tohto dieľa, a to nielen preto, že ho publikovala vo vlastnom vydavateľstve po tom, ako vydavateľstvo Obzor, ktoré sa dovtedy špecializovalo na podobné publikácie, odmietlo pripravený rukopis vydať, pri tom však graficky zachovala obálku, akú mali aj iné dejiny, napr. *Dejiny anglickej a americkej literatúry*, publikované roku 1983 pod vedením Štefana Baština.

Veľkú zásluhu má aj na tom, že získala rukopis kapitoly o najstaršej francúzskej literatúre od literárneho vedca a historika, veľkého romanistu Antona Vantucha, vtedy už vyše sedemdesiatročného, ktorý žil na dôchodku v Prahe a takmer nepublikoval. V tom čase

bol však v podstate jediným skutočným znalcom staršej francúzskej literatúry na Slovensku. Hoci rozsah tejto kapitoly bol stručný, je neoceniteľnou súčasťou knihy a dodnes významnou pomôckou pre študentov.

A v neposlednom rade patrí Kataríne Bednárovej zásluha za to, že presadila, aby kniha niesla v názve a na obálke spravodlivo mená všetkých jej štyroch autorov. Z nich autormi ďalších kapitol sú literárny historik Štefan Povchanič, ktorý sa venoval literatúre 19. a prvej polovice 20. storočia a cennú stručnú kapitolu o povojnovom francúzskom divadle napísala teatrologička Soňa Šimková.

Najťažšia úloha – spracovať okrem dobre známych a aj u nás prekladaných hnutí povojnovej francúzskej literatúry, ako boli existencializmus, nový román či literatúra husárov, aj nové, ešte neukončené či práve vznikajúce trendy – pripadla však Kataríne Bednárovej, keď na približne stopäťdesiatich stranách musela stručne a jasne zosumarizovať rozličné heterogénne či protichodné javy, ktoré niekedy ešte ani vo Francúzsku neboli objektom súhrnnej reflexie.

Jej kapitola nazvaná *Francúzska literatúra druhej polovice 20. storočia* je v slovenských a vlastne aj v československých pomeroch prvým úsilím syntetizovať dejiny búrlivej povojnovej francúzskej literatúry až do vtedajšej súčasnosti – teda do polovice deväťdesiatych rokov – a vybrať tie javy, ktoré sú relevantné. Len pre porovnanie, v Čechách po klasických Kopálových *Dějínách francouzské literatury* vydaných roku 1948 a Fischerových *Dějínách francouzské literatury 19. a 20. století* z roku 1976 vyšli stručné *Dějiny francouzské literatury v kostce* Jiřího Šrámka až roku 1997 a najnovším vývojom trendom v nich autor venuje len tridsať strán.

Dnes už môžeme povedať, že kapitoly Kataríny Bednárovej o najnovšej francúzskej literatúre preveril čas, niektoré mená či tendencie sa už neobjavili, čo je pochopiteľné, no väčšina z nich sa naozaj za relevantné považuje aj dnes, resp. práve dnes. Autori a autorky, ktorých portréty sme vtedy v *Dejinách* čítali po prvý raz, ako spomínané prozaičky Annie Ernauxová, Christiane Rochefortová, ale aj iné ako Danielle Sallenaveová, Chantal Chawafová či

Sylvie Germainová, resp. autori ako Rezvani, Emmanuel Carrère a básnici Michel Deguy či Yves Bonnefoy, dnes figurujú medzi klasikmi súčasnej francúzskej prózy a poézie, podobne ako frankofónni autori a celá problematika frankofónnej literatúry a kultúry, ktorá tak veľmi obohatila západnú civilizáciu o odlišné tradície a vnímanie sveta. Práve na prelome tisícročí sa začali prehodnocovať pozície centra a periférie a táto literatúra dvojdomých autorov a autoriek sa začala dostávať do širšej pozornosti ako postkoloniálne štúdie v anglosaskom prostredí či ako frankofónia vo Francúzsku. K. Bednárová aj tento trend zachytila ešte v počiatočnom štádiu. Maghrebskí autori Assja Djebarová, Tahar Ben Jelloun, Libanončanka Andrée Chedidová, Grék Vassilis Alexakis či iní autori s dvojakou identitou sa tu takisto v syntetických portrétach objavujú po prvý raz.

Táto tendencia, teda odvaha presadzovať nové a neznáme, charakterizuje aj jej články a preklady v Revue svetovej literatúry. Menujme len niekoľko štúdií na pokračovanie o hľadaní súčasnej francúzskej prózy v roku 1992 či preklady krátkych próz Michela Tourniera (1988) a Borisa Viana (1978), ktorých diela potom vydala vo svojich prekladoch aj knižne: Vianov román *Jeseň v Pekingu* (1990) aj výber z kratších próz *Dušpastier z plavárne* (2002) a román Michela Tourniera *Kráľ tmy*, za ktorý dostala roku 1997 prvú zo svojich štyroch prémieí za preklad v rámci Ceny Jána Hollého.

A to isté nasadenie si vyžadovalo aj zostavenie viacerých tematických čísiel Revue svetovej literatúry, venovaných súčasnej francúzskej literatúre. Tomuto časopisu zostáva Katarína Bednárová napokon verná po celé desaťročia, od svojich prvých prekladov z konca sedemdesiatych rokov až doteraz, keď minulý rok zostavila v poradí piate číslo o súčasnej francúzskej literatúre. Zostavenie takéhoto čísla vždy predstavuje náročnú prácu a riziko – z kvanta vznikajúcej literatúry vybrať tú, ktorá pretrvá. Možno povedať, že aj tu sa Kataríne Bednárovej vždy darilo odhadnúť situáciu a mnohí v ukážkach predstavení autori sa natrvalo usadili vo francúzskej literatúre. Škoda len, že sa výraznejšie neusadili aj na Slovensku

prostredníctvom knižných prekladov. To je však už celkom iná otázka.

Z tematických čísiel *Revue svetovej literatúry*, ktoré vyšli v rokoch 1997, 2001, 2002, 2009 a 2018, by som sa chcela stručne zmieniť aspoň o dvoch posledných.

Číslo z roku 2009, na ktorom som participovala jedným prekladom eseje aj ja, bolo zaujímavé okrem iného tým, že K. Bednárová v ňom v úvodnej kapitole zhrnula najnovšie tendencie francúzskej literatúry a jej teoretickej reflexie po roku 2000, ale aj jej reflexiu na Slovensku, a poodhalila tak širší mechanizmus prijímania zahraničnej literatúry. Na základe toho, čo je na Slovensku z francúzskej literatúry dosiaľ neznáme, sa rozhodla spojiť do plynulého celku tvorbu súčasných aj starších autorov: v tomto čísle sa tak vedľa seba ocitli noví francúzski autori, ako Régis Jauffret, Didier Daeninckx, Philippe Delerm vedľa prekladaných spisovateľov Paula Claudela, Julienu Greena či Sylvie Germainovej, avšak v inej, na Slovensku dosiaľ neprítomnej polohe esejistov. Katarína Bednárová veľmi dobre vníma kontinuitu starého a nového, kontextu diela a jeho prekladu, keď k tomu v úvodnej štúdii napísala: „Obraz, ktorý vytvorí o literatúre preklad, nie je nikdy s ňou totožný, pretože v ňom mnoho diel chýba. A to je len jedna príčina. Mal by smerovať k totožnosti a k úplnosti. Absencia prekladu však môže tiež vypovedať a tvoriť obraz domácej kultúry. Nijaké literárne dielo nie je osihoteným samorastom, vzniká v nepretržitej línii napísaného. Vedomie kontinuity nás viedlo k rozhodnutiu vrátiť sa k niektorým francúzskym autorom, a vedomie absencie, ktorá môže kontinuitu narúšať, nás primälo k výberu autorov u nás ešte nepublikovaných“ (*Revue svetovej literatúry*, 2009, č. 3, s. 4).

A zatiaľ posledné tematické číslo *Revue svetovej literatúry* venované súčasnej francúzskej literatúre, ktoré zostavila Katarína Bednárová, vyšlo na konci roka 2018 a je celkom špecifické predovšetkým tým, že na ňom pracovala s tímom začínajúcich prekladateľiek-študentiek dvoch posledných ročníkov francúzskeho jazyka odboru prekladateľstvo/tlmočníctvo na Filozofickej fakulte

UK, priestor dostala aj mladá literárna vedkyňa Silvia Rybárová pri predstavení súčasných podôb francúzskeho románu.

V tomto čísle vo výbere figurujú aj autori z Francúzska ako Philippe Delerm, Hélène Lanscotteová a poetka Marie Huotová, no na väčšej ploche sa prezentujú najmä frankofónni, u nás dosiaľ málo známi autori ako Quebecan Réjean Ducharme či libanonský spisovateľ Amin Maalouf, poetka Vénus Khouryová-Ghataová. Okrem citu pre súčasnú literatúru sa tu prejavili aj kvality Kataríny Bednárovej, ktoré dobre poznám z jej pedagogickej práce na Filozofickej fakulte – výber, vysoké nároky na seba aj na iných, kritickosť, dôsledná jazyková redakcia textov a dovedenie študentiek a študentov k samostatnej, náročnej a napokon aj kvalitnej práci.

Odvaha, vysoké nároky a poctivá práca charakterizujú napokon celú tvorbu Kataríny Bednárovej, jej prácu na Filozofickej fakulte, prácu s diplomantmi a doktorandmi a samozrejme aj jej najnovšie syntetické a teoretické práce venované translatológii.

Je ešte veľa aktivít Kataríny Bednárovej súvisiacich s francúzskou literatúrou, o ktorých som sa nezmienila, ako je napríklad téma národnej a jazykovej identity, ktorá sa v jej štúdiách aj v prekladoch cyklicky vracia – pri autoroch, ako sú Samuel Beckett či Fernando Arrabal, teda dvojdomých, po francúzsky píšucich autoroch iných národností a etníc, ktorí sa písaním v tomto rodnom alebo nadobudnutom jazyku vyjadrujú k svojej skutočnej národnostnej a kultúrnej podstate. Nezmienila som sa o mnohých prekladoch a doslovoch, o spoločne organizovaných konferenciách, ako bola tá o rodine v Budmericiach roku 2008, či naposledy o spolupráci na knihe o Antonovi Vantuchovi, o práci na dejinách prekladu a mnohých iných rozmanitých aktivitách. Z môjho pohľadu je však Katarína Bednárová predovšetkým eminentnou znalkyňou modernej francúzskej literatúry a celkovo toho, čo vnímam ako princíp modernosti v literatúre.

Želám jej, aby jej entuziazmus a chuť pracovať ešte dlho vydržali.

Rozmanitosť skúmania kultúrnych priestorov

Mária Kusá

Najskôr zopár osobných slov: Mám to šťastie, že sa nielen celý život zaoberám tým, čo ma baví, čo je mojím povoláním i koníčkom, ale zároveň sa pri tejto práci často stretávam s ľuďmi, s ktorými mám rovnaké či podobné spomienky – skrátka, poznám ich od detstva. Čím je človek starší a skúsenejší, tým lepšie dokáže oceniť tento fakt, ktorý aj v práci môže znamenať blízke pohľady na svet, ale aj predmet pedagogického/odborného/vedeckého záujmu, schopnosť bezprostredne, úprimne a otvorene komunikovať tak ako v detstve... A to je pri práci na „spoločnom diele“ nezriedka veľmi dôležité. A Katka Bednárová podobne ako Zuzka Kákošová (rod. Šmatláková) či Jana Truhlářová patria práve k takýmto kolegyniam, s ktorými zdieľam tak najmä pedagogický (Filozofická fakulta UK), ako aj skôr vedecký (Ústav svetovej literatúry SAV) smer našich odborných aktivít.

Autorka pôsobí na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a v Ústave svetovej literatúry Slovenskej akadémie vied.

„Odvaľa presadzovať nové a neznáme, vysoké nároky a poctivá práca“ – to je podľa kolegyne z katedry i z ústavu Jany Truhlárovej základnou charakteristikou celej jubilantkinej tvorby.

Jej dlhoročná spolusediaca a spolupracovníčka v ústave Libuša Vajdová vo svojej stati zas podčiarkuje jej schopnosť uvažovať abstraktne, túžbu cibriť si literárne schopnosti konkrétnou prácou s umeleckým textom a schopnosť triediť poznatky – či už do teórií, schém, alebo dejín.

Jednou z najcitovanejších prác K. Bednárovej (a aj ja ju budem v tejto úvahe opakovane pripomínať) je štúdia, dnes už by sa dalo povedať „bradatá“ (1994),¹ o mieste a funkcii prekladu v kultúre národa. L. Vajdová ju síce vyzdvihuje ako významný počin, ale zároveň konštatuje, že je hlavne „normatívna a deskriptívna“ a do protikladu s ňou stavia aj (translatologické) štúdie ostatného desaťročia, ktoré smerujú naozaj k abstrahujúcim zovšeobecneniam.

L. Vajdová i J. Truhlárová zdôrazňujú vo svojich statiach aj fakt významu jej práce na dejinách francúzskej literatúry (1995)² ako editorky – zostavovateľky, vydavateľky a zároveň autorky. Podobne ako v prípade translatologických reflexií, aj pri tomto literárnohistorickom výkone sa objavujú akoby dve podoby, dve fazety skúmania kultúrnych priestorov. Táto rozmanitosť ich skúmania predstavuje určite jednu zo základných charakteristík tvorivých aktivít Kataríny Bednárovej. Na jednej strane ide o historicky či teoreticky deskriptívne reflexie (s prirodzeným didaktickým aspek-

¹ KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: *Miesto a funkcia prekladu v kultúre národa. Metodologické poznámky k dejinám prekladu*. In: K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku II. Zost. Katarína Kenížová-Bednárová a kol. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1994, s. 8 – 29. ISBN 978-80-9670-465-1.

² KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: *Francúzska literatúra po 2. svetovej vojne*. In: VANTUCH, Anton – POVCHANIČ, Štefan – KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína – ŠIMKOVÁ, Soňa: *Dejiny francúzskej literatúry*. Bratislava: Causa editio, 1995, s. 252 – 358. ISBN 80-85533-14-6.

tom), na strane druhej práve toto/takéto hlboké poznanie umožňuje Katke Bednárovej formulovať odvážne hypotézy a potvrdzovať/vyvracať ich.

K týmto dvom základným prístupom v Bednárovej odborných aktivitách by som určite doložila nielen záujem o literárnu/kultúrnu históriu (podporený aj atmosférou rodinného prostredia, v ktorom vyrastala), ale aj jej cieľavedomosť, dôslednosť, ba až akúsi zaľatosť, s ktorou ide pri svojich bádaniach *ad fontes*. Z takéhoto prístupu je ľahko odčítateľný aj jej pocit zodpovednosti voči domácej kultúrnemu priestoru a jeho prezentácii smerom von, čo sa asi najvýraznejšie prejavilo pri jej účasti na kolektívnej európskej práci o dejinách prekladu v strednej Európe *Histoire de la traduction littéraire en Europe médiane. Des origines à 1989*.³ Na prvý pohľad teda v jej prípade máme rozličné prístupy, ktoré sa však navzájom vôbec nevylučujú, naopak, komplementarizujú sa. A práve tento moment by som chcela v tejto stati dokumentovať.

Nechcem opakovať povedané v štúdiách L. Vajdovej i J. Truhlárovej, ale musím opakovane konštatovať, že: a) významné zásluhy K. Bednárovej spočívajú v už spomínanej schopnosti tvorivo svoje poznanie histórie spracovať, a to tak edične⁴, ako autorsky⁵; b) v tomto zmysle osobitnú skupinu tvoria jej texty, v ktorých sa tie princípy prelínajú.

Mám na mysli jej fundamentálnu štúdiu v prvom diele *Slovní-*

³ ÁDÁM, Anikó – BABAMOVA, Irina – BEDNÁROVÁ, Katarína [et all.]: *Histoire de la traduction littéraire en Europe médiane. Des origines à 1989*. Sous la direction de Antoine Chalvin, Jean-Léon Muller, Katre Talviste, Marie Vrinat-Nikolov. Rennes: Presses Universitaires de Rennes, 2019. 433 s. ISBN 978-2-7535-7611-7.

⁴ VANTUCH, Anton – POVCHANIČ, Štefan – KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína – ŠIMKOVÁ, Soňa: *Dejiny francúzskej literatúry*. Cit. d.

⁵ KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: *Francúzska literatúra po 2. svetovej vojne*. In: VANTUCH, Anton – POVCHANIČ, Štefan – KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína – ŠIMKOVÁ, Soňa: *Dejiny francúzskej literatúry*. Cit. d., s. 252 – 358.

ka slovenských prekladateľov 20. storočia⁶ a predovšetkým prvú časť / prvý zväzok jej dejín slovenského prekladu.⁷ Tieto zreteľne literárno-, ba kultúrohistorické texty totiž zásadným spôsobom naznačujú trajektórie uvažovania o preklade – jeho podobách, premenách, funkciách a statuse v slovenskom kultúrnom priestore. Ide o texty prirodzene preskriptívne, majú však potenciu a energiu stať sa „kánónickými“, ako sa to prihodilo Bednárovej. Zdá sa, že tento osud logicky očakáva aj Katkinu ostatnú publikovanú štúdiu o problematike kánonu v dejinách (nielen) slovenského prekladu v premenách času.⁸

O význame spomínaných štúdií svedčia aj ich ohlasy, ktoré v tomto prípade nepredstavujú formálny moment hodnotenia vedca/tu: vedkyne, ale reálne fungovanie štúdií vo vedeckom uvažovaní (nielen) v slovenskom kultúrnom priestore. Už spomínaný úvodný text v *Slovníku... Kontexty slovenského umeleckého prekladu 20. storočia* (2015) má už dvanásť citácií a ohlasov a jej fundamentálny text o dejinách prekladu na Slovensku – *Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku I. Od sakrálného k profánnemu*⁹ má tých recenzií a ohlasov viac ako dvadsať. Musím však podotknúť, že v prípade K. Bednárovej ohlasy a citácie dosvedčujú nie nejaké vyžiadané „kolegiálne“ ohlasy, ale svojou škálou (časovou i priestorovou) preukazujú, že sa stávajú naozaj principiálnymi textami vo via-

⁶ BEDNÁROVÁ, Katarína: *Kontexty slovenského umeleckého prekladu 20. storočia. Contexts of Slovak Literary Translation of the 20th Century*. In: *Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie. A – K*. Zost. Oľga Kovačičová, Mária Kusá. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2015, s. 15 – 73, 74 – 92. ISBN 978-80-224-1428-9.

⁷ BEDNÁROVÁ, Katarína: *Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku I. Od sakrálného k profánnemu*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2013. 304 s. ISBN 978-80-224-1348-0.

⁸ BEDNÁROVÁ, Katarína: *Literárny kánon v prekladovom a kultúrnom priestore*. In: *World Literature Studies*, 11, 2019, č. 1, s. 15 – 41.

⁹ BEDNÁROVÁ, Katarína: *Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku I. Od sakrálného k profánnemu*. Cit. d.

cerých oblastiach uvažovania o slovenskej literárnej situácii, slovenskej literárnej kultúre, o preklade v nich. Toto sa týka nielen autorkiných štúdií ostatných dvoch desaťročí, ale aj jej prác posledných dvoch desaťročí 20. storočia. Práve – takpovediac – početnosť súčasných ohlasov potvrdzuje aj význam Bednárovej „pionierskeho“ uvažovania o audiovizuálnych textoch ešte z osemdesiatych rokov (nielen) ako autorky príslušných hesiel v popovičovskom translatologickom slovníku,¹⁰ ale predovšetkým ako autorky štúdií z konca sedemdesiatych rokov o preklade rozličných podôb audiovizuálnych textov, ktoré boli materiálou i teoretickou prípravou na vypracovanie týchto hesiel.¹¹

Podobne by sme mohli hovoriť o „základnosti“ jej – dovoľím si tvrdiť – vedome, cielene preskriptívnej či deskriptívnej (povedané s L. Vajdovou) štúdie *Miesto a funkcia prekladu v kultúre národa. Metodologické poznámky k dejinám prekladu*¹² s temer tromi desiatkami ohlasov časovo rozložených od vzniku štúdie v polovici deväťdesiatych rokov až dodnes. Význam a zmysel tejto – ako som už naznačila – vedome a cielene preskriptívnej štúdie s jasne didaktickým aspektom potvrdilo aj jej zaradenie do didakticky oriento-

¹⁰ KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: *Preklad textu filmových dialógov, preklad textu komentára k dokumentárnemu filmu*. In: Originál, preklad, interpretačná terminológia. Bratislava: Tatran, 1983, s. 242 – 247. ISBN 978-1-84769-154-5, (11 ohlasov, okrem B. Hochela z roku 1990 ide napospol o citovanie v rokoch 2013 – 2018).

¹¹ BEDNÁROVÁ, Katarína: *K problematike filmovej a televíznej adaptácie literárneho diela (intersemiotický preklad)*. In: Slavica Slovaca, 12, 1977, č. 4, s. 383 – 387 (7 ohlasov z rokov 2012 – 2018); BEDNÁROVÁ, Katarína: *Dabing ako spôsob prenosu jazykovej komunikácie*. In: Panoráma, 57, 1979, č. 2, s. 30 – 36 (11 ohlasov z rokov 2005 – 2018); BEDNÁROVÁ, Katarína: *Televízna adaptácia literárneho diela (intersemiotický preklad)*. In: Slovenské divadlo, 28, 1980, č. 4, s. 417 – 439 (3 ohlasy z rokov 2013 – 2018).

¹² KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: *Miesto a funkcia prekladu v kultúre národa. Metodologické poznámky k dejinám prekladu*. In: K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku II. Cit. d., s. 8 – 29.

vanej antológii *Vybrané kapitoly z translatológie II*.¹³ Samozrejme, priamy didaktický dosah majú aj elektronické učebnice: *Histoire de la traduction littéraire en Slovaquie (Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku)*, *Rukoväť dejín prekladu na Slovensku 1 (18. a 19. storočie)*, *Rukoväť dejín prekladu na Slovensku 2 (Situácia slovenského umeleckého prekladu v 20. storočí)*.¹⁴

Akoby v tieni týchto programových textov ostávajú Bednárovej úvahy o prekladovej sérii či sériovom preklade (1993),¹⁵ ktoré sa stali súčasťou antológie *Chiméra prekladania* (1999),¹⁶ predstavujúcej výber práve z takých translatologických úvah deväťdesiatych rokov, ktoré otvárali v slovenskom myslení o preklade v novej kultúrno-spoločenskej situácii nové dvere.

Nechcem sa osobitne a nejako podrobnejšie venovať autorom a textom prekladov z pera K. Bednárovej, pretože naozaj predstavujú reprezentačný a kultúrne relevantný výber francúzsky píše-

¹³ BILOVESKÝ, Vladimír – DJOVČOŠ, Martin: *Vybrané kapitoly z translatológie II*. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2013.

¹⁴ BEDNÁROVÁ, Katarína: *Histoire de la traduction littéraire en Slovaquie (Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku)*. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2015. 198 s. CD-ROM. ISBN 978-80-88815-18-1; BEDNÁROVÁ, Katarína: *Rukoväť dejín prekladu na Slovensku 1 (18. a 19. storočie)*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2015. 74 s. CD-ROM. ISBN 978-80-223-3837-0; BEDNÁROVÁ, Katarína: *Rukoväť dejín prekladu na Slovensku 2 (Situácia slovenského umeleckého prekladu v 20. storočí)*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2015. 66 s. CD-ROM. ISBN 978-80-223-3838-7.

¹⁵ KENÍŽOVÁ, Katarína: *Prekladová séria románu A. Francea Ostrov tučniakov*. In: Winczer, Pavol a kol.: *K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku I*. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1993, s. 162 – 174. ISBN 978-80-9670-461-3.

¹⁶ BEDNÁROVÁ, Katarína: *Teória prekladovej série*. In: *Chiméra prekladania*. Antológia slovenského myslenia o preklade I. Ed. Dagmar Sabolová. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV a Ústav svetovej literatúry SAV, 1999, s. 163 – 166. ISBN 978-80-2240-562-0 (10 ohlasov z rokov 2000 – 2016).

cich autorov – od B. Viana cez S. Becketta a Céline až k translatologickým úvahám H. Meschonnicca.

K. Bednárová po celý čas svojho pôsobenia v slovenskej kultúre nezabúda ani na opačné garde: po roku 1989 veľmi aktívne pôsobila na lektorátoch vo Francúzsku, kde úspešne prezentovala nielen slovenský jazyk, ale aj literatúru a kultúru. V súvislosti s touto orientáciou by som chcela vyzdvihnúť, popri početných vystúpeniach na konferenciách a jej účasti v medzinárodných aktivitách medzinárodnej stavovskej organizácie prekladateľov umeleckej literatúry CEATL, jej nedávne angažovanie v príprave antológie *Un Kaléidoscope Littéraire*. Túto antológiu pripravila z diel francúzskych autorov od čias klasicizmu do dnes, reflektujúcich Slovensko a špeciálne Bratislavu, spomínaná knižka tak bola jedným z ústredných bodov slovenskej prezentácie v hlavnom meste Francúzska pod názvom *Bratislava, pozvané mesto* na festivale Livre Paris v dňoch 15. – 18. marca 2019.

V krátkej úvahe a vlastne súvahe aktivít K. Bednárovej som sa vedome nevenovala ďalším, aj keď viem, že významným činnostiam, mojou snahou bolo vyzdvihnúť rozmanitosť, rozličnosť jej skúmania kultúrnych priestorov, ktoré má jeden úbežník, jedného spoločného menovateľa, a tým je dôležitosť kultúrnej/historickej pamäti, jej odhaľovania i zachovávanie, demýtizácie i afirmácie ako základného fungovania akéhokoľvek kultúrneho priestoru.

Personálna bibliografia Kataríny Bednárovej

Veronika Čejková

I. Monografie a kapitoly v monografiách

BEDNÁR, Alfonz – KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Z rozhovorov alebo Edele a iné veci tohto sveta. Personálnu bibliografiu Alfonza Bednára spracovala Etela Viskupová. Bratislava: Causa editio, 1994, 376 s. ISBN 978-80-8553-311-8

Ohlasy:

BÁTOROVÁ, Mária: Kontinuita pamäti a literatúry. In: Romboid, 30, 1995, č. 9, s. 72 – 74.

SULÍK, Ivan: Všetky tváre sveta. In: Slovenské pohľady, IV.+111, 1995, č. 6, s. 144 – 146.

DAROVEC, Peter: „Som nehistorický, celkom...“ (inc.). In: Romboid, 31, 1996, č. 3, s. 27 – 28.

PETRÍK, Vladimír: PD konfrontácie. Alfonz Bednár – Katarína Kenížová-Bednárová: Z rozhovorov alebo Edele a iné veci tohto sveta. In: Romboid, 31, 1996, č. 3, s. 26 – 27.

BÁTOROVÁ, Mária: Rešpekt k skutočnosti. In: Literárny týždenník, 12, 1999, č. 42, s. 9.

BOOR, Ján: Pred desiatimi rokmi odišiel Alfonz Bednár. (Za hrst' drobných osobných spomienok.) In: Literárny týždenník, 12, 1999, č. 42, s. 9.

VANOVIČ, Július: Prozaik proti totalite. Prípado Alfonza Bednára. Bratislava: Causa editio, 2003, s. 10, 57, 58, 79, 116, 117 – 118, 141, 142 – 143, 166, 173, 181, 203, 227, 230, 232, 241, 243, 277, 281, 282, 308, 321.

MARČOK, Viliam a kol.: Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2004, s. 207.

PRUŠKOVÁ, Zora: Skrytá identita „budovateľskej“ balady (Alfonz Bednár: Sklený vrch). In: Slovenská literatúra, 53, 2006, č. 3 – 4, s. 200.

RICHTER, Ludwig: Verschlüsselungsstrategien slovakischer Schriftsteller im Staatssozialismus. In: Aufsätze zur Theorie und Geschichte der slovakischen Sprache, Literatur und Kultur. Hrsg. Bodo Zelinsky. Nümbrecht: Kirsch Verlag, 2012, s. 261.

KRNOVÁ, Kristína: Baladickosť románu Sklený vrch a jej sémantické aspirácie. In: Alfonz Bednár svojej dobe a dnešku (Spomienky a literárnovedné

reflexie). Ed. Kristína Krnová. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, s. 82.

KRNOVÁ, Kristína: Tematizácia osamelosti v románe Alfonza Bednára *Ad revidendum*, Gemini. In: Alfonz Bednár svojej dobe a dnešku (Spomienky a literárnovedné reflexie). Ed. Kristína Krnová. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, s. 112, 113 – 114, 125.

MIHALKOVÁ, Gabriela: Naračné stratégie v kratších epických textoch Alfonza Bednára. In: Alfonz Bednár svojej dobe a dnešku (Spomienky a literárnovedné reflexie). Ed. Kristína Krnová. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, s. 85, 96.

TESAŘOVÁ, Jana: Alfonz Bednár – prekladateľ. In: Alfonz Bednár svojej dobe a dnešku (Spomienky a literárnovedné reflexie). Ed. Kristína Krnová. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, s. 42, 43, 45.

ŽEMBEROVÁ, Viera: Literárnovedné návraty k Alfonzovi Bednárovi. In: Alfonz Bednár svojej dobe a dnešku (Spomienky a literárnovedné reflexie). Ed. Kristína Krnová. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, s. 22 – 27.

BUBNÁŠOVÁ, Eva: H. Ch. Andersen a Slovensko: príspevok k dejinám umeleckého prekladu a jeho recepcie. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2015, s. 15, 221.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Francúzska literatúra po 2. svetovej vojne. In: VANTUCH, Anton – POVCHANIČ, Štefan – KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína – ŠIMKOVÁ, Soňa: *Dejiny francúzskej literatúry*. Bratislava: Causa editio, 1995, s. 252 – 358. ISBN 80-85533-14-6

Ohlasy:

(ag): *Dejiny francúzskej literatúry*. In: *Práca*, 51, 8. 2. 1996, č. 32, s. 10.

KUSÁ, Mária: Dve potrebné literárnohistorické publikácie. In: *Slovak Review*, 5, 1996, č. 1, s. 79 – 81.

MARENČIN, Albert: Prvé slovenské dejiny francúzskej literatúry. In: *Literika*, 1, 1996, č. 1, s. 126 – 128.

R.: Dejiny francúzskej literatúry. In: Literárny týždenník, 9, 1996, č. 6, s. 2.
JUROVSKÁ, Michaela: Súčasná francúzska literatúra a jej recepcia na Slovensku. In: Revue svetovej literatúry, 33, 1997, č. 3, s. 13 – 18.

BÁTOROVÁ, Mária: Bojovníci pod bielou zástavou (Bertha von Suttnerová a slovenskí tolstojovci v Hornom Uhorsku). In: Esteticko-antropologická koncepcia literatúry a prof. PhDr. Andrej Červeňák, DrSc. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2008, s. 126.

TRUHLÁŘOVÁ, Jana: Na cestách k francúzskej literatúre. Kapitoly z dejín prekladu a recepcie na Slovensku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2008, s. 160, 202, 203.

DRUGOVÁ, Ildikó: Kultúrne tradície v poézii Josifa Brodského. Bratislava: Univerzita Komenského, 2009, s. 381

JURČÁKOVÁ, Edita: Nemecký realistický román v kontexte európskej literatúry. In: Literárna komparatistika v súvislostiach: zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie Literárne akcenty III. Zost. Dušan Teplán. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2016, s. 108.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku I. Od sakrálného k profánnemu. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2013. 304 s. ISBN 978-80-224-1348-0

Ohlasy:

KUSÁ, Mária: Dejiny prekladu a prekladania – výzvy a kontexty súčasnej translatológie. In: Preklad a tlmočenie 11. Má translatológia dnes ešte čo ponúknuť? Reciprocity a tenzie v translatologickom výskume. I. Ed. Vladimír Biloveský. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, s. 100 – 102.

TYŠŠ, Igor: Sklený vrch nájdený. In: Tvorba, 24 (33), 2014, č. 4, s. 37 – 38.

ŽITNÝ, Milan: Bardejovský katechizmus z roku 1581. In: World Literature Studies, 6 (23), 2014, č. 1, s. 138.

Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku. In: http://www.sav.sk/index.php?doc=services-news&source_no=20&news_no=5368. Vložený 9. 5. 2014.

ŽITNÝ, Milan: Der Bartfelder Katechismus von 1581 – das älteste slowaki-

sche Buch. In: Slowakische Zeitschrift für Germanistik, 6, 2014, Heft 1, s. 22.

ŽITNÝ, Milan: K začiatkom slovenského prekladu (Bardejovský katechizmus 1581). In: Preklad a tlmočenie 11. Má translatológia dnes ešte čo ponúknuť? Reciprocity a tenzie v translatologickom výskume. I. Ed. Vladimír Biloveský. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, s. 86, 93.

TYŠŠ, Igor: Kauza Ginsberg v dejinách prekladu. In: Letná škola prekladu 14. Minulosť a budúcnosť prekladu – od Ľudovíta Štúra po strojový preklad. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2015, s. 90.

VAJDOVÁ, Libuša: Romanian literary critics, theoreticians, and historians in the world. In: World Literature Studies, 7, 2015, č. 2, s. 71, 81.

VAJDOVÁ, Libuša: The Slovak School of Translation Studies (Dionýz Ďurišin and Translation Functions). In: Acta Universitatis Carolinae Philologica 3. Translatologica Pragensia IX, 2015, č. 3, s. 139.

ŽITNÝ, Milan: Pedagogická fakulta. In: Universitas Tyrnaviensis, časopis Trnavskej univerzity v Trnave, 4, 2015, č. 1, s. 14 – 15.

KORMAŇÁKOVÁ, Zuzana: Kovačičová, Oľga a Mária Kusá (eds.). Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie (A – K). In: Litikon, 1, 2016, č. 1, s. 107.

PALKOVIČOVÁ, Eva: Hispanoamerická literatúra na Slovensku: optikou dejín prekladu a recepcie inojazyčných literatúr. Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 2016, s. 5, 53, 62, 110, 164.

PLIEŠOVSKÁ, Ľubica: Od Buckovej k Updikovi: americká literatúra na Slovensku v rokoch 1945 – 1968. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela, 2016, s. 9 – 11, 42, 233.

POJEZDALOVÁ, Zuzana: Katarína Bednárová: Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku I. Od sakrálného k profánnemu. In: Slavica Wratislaviensia, 47, 2016, č. 162, s. 144 – 147.

DJOVČOŠ, Martin – ŠVEDA, Pavol: Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku. Veda, vydavateľstvo SAV, 2017, s. 27, 39, 46, 185.

JÁNOŠÍKOVÁ, Zuzana: Miesto časopisu Revue svetovej literatúry v dejinách prekladu alebo prínosy RSL v slovenskom kultúrnom kontexte. In: Tradícia a inovácia v translatologickom výskume V. Zost. Martin Kažimír, Andrej Záhorák. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017, s. 78, 84.

TYŠŠ, Igor: Discourse Camouflage in the Representation of American Literature in the Literary Magazine „Mladá tvorba“. In: *World Literature Studies*, 9, 2017, č. 2, s. 74, 77, 83.

TYŠŠ, Igor: Teoretické a materiálové sondy do praxeológie a dejín prekladu americkej literatúry na Slovensku v období socializmu. *Mladá tvorba a Beat Generation*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017, s. 16, 17, 33, 34, 40, 41, 43, 50, 58, 137, 159.

TYŠŠ, Igor: Tézys k miestu časopisu *Mladá tvorba* v dejinách slovenského prekladu a niekoľko poznámok k dejinám prekladu „periférií“. In: *Tradícia a inovácia v translatologickom výskume V*. Zost. Martin Kažimír, Andrej Záhorák. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017, s. 151, 159.

VAJDOVÁ, Libuša: Are there some small „Chinas“ or „Indias“ in Europe? In: *Going East: Discovering New and Alternative Traditions in Translation Studies*. Eds. Larisa Schippel, Cornelia Zwischenberger. Berlin: Frank & Timme, 2017, s. 508.

GROMOVÁ, Edita: Preklad a kultúra v translatologickej reflexii. In: *Snímanie závojov z priestorov, miest a faktov: zborník k jubileu a personálna bibliografia Libuše Vajdovej*. Zost. Judit Görözdí, Dobrota Pucherová. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2018, s. 90, 94.

KUČERKOVÁ, Magda: La recepción de la literatura y cultura mexicana en Eslovaquia. In: *Memoria de la Identidad: una mirada panorámica a la diversidad Cultural Mexicana*. Ed. Harriet Kristl Quint Berdac de Comparán. Guadalajara: Universidad Guadalajara, 2018, s. 190.

KUPKO, Valerij: Russkij jazyk kak jazyk-posrednik pri perevode chudožestvennoj literatury na slovackij jazyk. In: *Míry literaturnogo perevoda. IV Meždunarodnyj kongress perevodčikov chudožestvennoj literatury*. Tom vtoroj Perevodčik: Tonkosti remesla (na materialy tematičeskich seminarov). Moskva: AHO Institut perevoda, 2018, s. 196, 197.

GÓMEZ-PABLOS, Beatriz: Las obras de Calderón de la Barca en Chequia y Eslovaquia. In: *Actas del XXI Encuentro de profesores de español en Eslovaquia*. In: <http://www.educacionyfp.gob.es/eslovaquia/dam/cr:-c83a5823-d459-45cc-8854-477e1d6a58de/actasxxi.pdf>

BEDNÁROVÁ, Katarína: Kontexty slovenského umeleckého prekladu 20. storočia. *Contexts of Slovak Literary Translation of the*

20th Century. In: *Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie. A – K*. Zost. Oľga Kovačičová, Mária Kusá. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2015, s. 15 – 73, 74 – 92. ISBN 978-80-224-1428-9

Ohlasy:

VALCEROVÁ, Anna: Tradičné a moderné, naše a cudzie ako hybné sily vývinu básnického prekladu (s dôrazom na situáciu po roku 1945). In: *Letná škola prekladu 14. Minulosť a budúcnosť prekladu – od Ľudovíta Štúra po strojový preklad*. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2015, s. 66, 75.

ELIÁŠ, Anton: Oľga Kovačičová, Mária Kusá (eds.): *Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie. A – K*. In: *World Literature Studies*, 8, 2016, č. 1, s. 127 – 128.

HUŤKOVÁ, Anita: Prvý diel *Slovníka slovenských prekladateľov umeleckej literatúry*. In: *Nová filologická revue*, 8, 2016, č. 1, s. 92.

KORMAŇÁKOVÁ, Zuzana: Kovačičová, Oľga a Mária Kusá (eds.). *Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie (A – K)*. In: *Litikon*, 1, 2016, č. 1, s. 107, 108.

KORMAŇÁKOVÁ, Zuzana: Oľga Kovačičová, Mária Kusá (eds.), *Diccionario de los traductores eslovacos de textos literarios-siglo XX (A-K)*. In: *Malicno, El Genio*, 2016, č. 19, s. 132.

KORMAŇÁKOVÁ, Zuzana: Recepčia diel magického a fantastického realizmu hispanoamerickej literatúry na Slovensku. In: *Literárna komparatistika v súvislostiach: zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie Literárne akcenty III*. Zost. Dušan Teplan. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2016, s. 127.

VALCEROVÁ, Anna: Tradičné a moderné, naše a cudzie ako hybné sily vývinu básnického prekladu (s dôrazom na situáciu po roku 1945). In: *World Literature Studies*, 8, 2016, č. 1, s. 35, 46.

MATTOVÁ, Lucia – GROMINOVÁ, Andrea – MOČKOVÁ LORKOVÁ, Zuzana: Hľadanie nových pozícií (po roku 2000). In: *Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1825 – 2015*. Ed. Mária Kusá. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2017, s. 158, 256.

STANISLAVOVÁ, Zuzana – GAL DRZEWIECKA, Iveta: *Text a ilustrácia*

v prekladovej tvorbe pre deti a mládež na Slovensku (od 60. rokov 20. storočia po súčasnosť). Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2017, s. 13, 17, 20, 161.

GÁFRIK, Róbert: Zobrazovanie Indie v slovenskej literatúre. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2018, s. 114, 132.

KUČERKOVÁ, Magda: La recepción de la literatura y cultura mexicana en Eslovaquia. In: Memoria de la Identidad: una mirada panorámica a la diversidad Cultural Mexicana. Ed. Harriet Kristl Quint Berdac de Comparán. Guadalajara: Universidad Guadalajara, 2018, s. 190.

KALIVODOVÁ, Eva: Oľga Kovačičová – Mária Kusá (eds.): Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie. A – K. Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie. L – Ž. In: World Literature Studies, 11, 2019, č. 1, s. 108, 109, 111.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Anton Vantuch – prekladateľ. In: Anton Vantuch (1921 – 2001) – romanista, literárny vedec, kultúrny historik a prekladateľ. Ed. Jana Truhlářová. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2018, s. 139 – 232. ISBN 978-80-223-4478-4

ÁDÁM, Anikó – BABAMOVA, Irina – BEDNÁROVÁ, Katarína... [et al.]: Histoire de la traduction littéraire en Europe médiane. Des origines à 1989. Sous la direction de Antoine Chalvin, Jean-Léon Muller, Katre Talviste, Marie Vrinat-Nikolov. Rennes: Presses Universitaires de Rennes, 2019. 433 s. ISBN 978-2-7535-7611-7

BEDNÁROVÁ, Katarína: Bratislava, un kaléidoscope littéraire. Textes choisis et annotés par Katarína Bednárová. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2019. 113 s. ISBN 978-80-8119-120-6

II. Učebnice

BEDNÁROVÁ, Katarína: Histoire de la traduction littéraire en Slovaquie (Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku). Bratislava:

Ústav svetovej literatúry SAV, 2015. 198 s. CD-ROM. ISBN 978-80-88815-18-1.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Rukoväť dejín prekladu na Slovensku 1 (18. a 19. storočie). Bratislava: Univerzita Komenského, 2015. 74 s. CD-ROM. ISBN 978-80-223-3837-0

Ohlasy:

PAŠTEKOVÁ, Soňa: Transformácie obrazu ruskej literatúry (1945 – 1970). In: Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1825 – 2015. Ed. Mária Kusá. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2017, s. 91 – 92, 256.

BRODŇANSKÁ, E. – KOŽELOVÁ, A.: Antická kultúra pre prekladateľov. Prešov: Prešovská univerzita, 2017, s. 139.

PUCHEROVÁ, Dobrota: Travels among „backward heathens“: J. I. Bajza's „The Adventures and Experiences of the Young Man René“ as a frontier orientalist fantasy. In: World Literature Studies, 11, 2019, č. 2, s. 59.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Rukoväť dejín prekladu na Slovensku 2 (Situácia slovenského umeleckého prekladu v 20. storočí). Bratislava: Univerzita Komenského, 2015. 66 s. CD-ROM. ISBN 978-80-223-3838-7

Ohlasy:

DUKÁTOVÁ, Natália: Úloha detských časopisov v rozvoji literatúry medzivojnového obdobia a ruské preklady v nich. In: Mladá rusistika – nové tendencie a trendy IV: zborník príspevkov účastníkov 4. bratislavskej konferencie mladých rusistov. Eds. Nina Cingerová, Miroslava Danišková, Michal Mikuláš. Bratislava: STIMUL, 2017, s. 130.

III. Štúdie

a) v zahraničných zborníkoch a monografiách

DEDNAROVA, Catarina (=Bednárová, Katarína): *Littérature slovaque: tradition et modernité, inspiration françaises*. In: *Tradition et modernité en Orient et dans le monde slave. Colloques Langues O*. Ed. Astérios Argyrion. INALCO, Rennes: 2002, s. 215 – 222. ISBN 2-85831126-9

BEDNÁROVÁ, Katarína: *Miesto a funkcia prekladu v kultúre národa. Metodologické poznámky k dejinám prekladu*. In: *Antologie teorie uměleckého překladu. (Výběr z prací českých a slovenských autorů.)* Sest. Milan Hrdlička a Edita Gromová. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity, 2004, s. 85 – 94. ISBN 80-7042-667-5

Ohlasy:

PAŠTEKOVÁ, Soňa: *Moderné inšpirácie ruskej literatúry. Kultúrno-historické, poetologicko-interpetačné a recepcné súvislosti ruskej literatúry začiatku 20. storočia*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2006, s. 55.

KUSÁ, Mária: *Slovenské myslenie o preklade. Szlovák fordításelméleti megközelítések*. In: *Tvorivosť literárnej recepcie / Az irodalmi recepció kreativitása*. Zost. Judit Görözdí, Gabriela Magová. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2008, s. 62, 183.

TANESKI, Zvonko: *Slovensko-macedónske literárne a kultúrne vzťahy*. Bratislava: Juga, Ústav svetovej literatúry SAV, 2009, s. 19, 275.

JÁNOŠÍKOVÁ, Zuzana: *Miesto časopisu Revue svetovej literatúry v dejinách prekladu alebo prínosy RSL v slovenskom kultúrnom kontexte*. In: *Tradícia a inovácia v translatologickom výskume V*. Zost. Martin Kažimír, Andrej Záhorák. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017, s. 78, 84.

BEDNÁROVÁ, Katarína: *Le grotesque dans la littérature slovaque et l'oeuvre littéraire de Alfonz Bednár*. In: *Le grotesque de l'his-*

toire sous la direction de Stanisław Fiszer. Paris: Le Manuscrit, 2005, s. 141 – 158. ISBN 2-7481-5850

BEDNÁROVÁ, Katarína: Représentations du père dans l'imaginaire du fils et structures narratives dans le récit de vie Géricault par Andrée Chédid. In: Relations familiales dans les littératures française et francophone des XX et XXI siècles. La figure du père. Murielle Lucie Clément et Sabine van Wesemael (Ed.). Paris: L'Harmattan, 2008, p. 245 – 256. ISBN 978-2-296-05502-5

Ohlasy:

GOGA, Yvonne: Fabula, la recherche en littérature (Acta). Pères et mères dans la littérature contemporaine. In: <http://www.fabula.org/revue/document4644.php> 28. 11. 2008.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Écriture migrante et traduction. In: Francographies, identité et altérité dans les espaces francophones européens. Eds. S. Bainbrigge, J. Charnley, C. Verdier. New York: Peter Lang, 2010, s. 349 – 363. ISBN 978-1-4331-0348-3

BEDNÁROVÁ, Katarína: Le paysage européen construit ou déconstruit par la traduction littéraire et la mondialisation. In: Paysages européens et mondialisation 2 – Éléments de géographie littéraire, Carnet de recherche Vers une géographie littéraire. Eds. A. Bergé, J. Knebusch. Septembre 2012, s. 125 – 135. <http://geographielitteraire.hypotheses.org/bibliotheque/etudes>

BEDNÁROVÁ, Katarína: À la croisée des langues: le cas du slovaque en Europe centrale. In: Critique et plurilinguisme. Éd. I. Poulin. Paris: Université de Paris, 2013, s. 91 – 115. ISBN 978-2-35371-380-6

BEDNÁROVÁ, Katarína: Auto-narration à deux visages (Annie Ernaux et Rudolf Sloboda). In: Kultur im Transfer: Komparatistik in der Slowakei. Hrsg. Sandra Vlasta, Róbert Gáfrík, Stephan-Immanuel Teichgräber. Frankfurt am Main: Peter Lang Edition, 2016, s. 97 – 117. ISBN 978-3-631-64348-8

BEDNÁROVÁ, Katarína: Présences françaises en Slovaquie du XVIII et XIX siècle: enseignement, réception littéraire, traduction. In: La France et l'Europe centrale. La construction des savoirs réciproques à travers l'enseignement. Zost. Antoine Marès, Jiří Hnilica. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2017, s. 33 – 48. ISBN 978-80-7560-110-0

b) v domácich zborníkoch a monografiách

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Preklad textu filmových dialógov, preklad textu komentára k dokumentárnemu filmu. In: Anton Popovič: Originál, preklad, interpretačná terminológia. Bratislava: Tatran, 1983, s. 242 – 247. ISBN 978-1-84769-154-5

Ohlasy:

HOCHTEL, Braňo: Preklad ako komunikácia. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1990, s. 78, 80.

JANECOVÁ, Emília: Preklad pre audiovizuálne médiá v kontexte slovenskej teórie, kritiky a didaktiky prekladu. In: Prekladateľské listy 1. Teória, kritika, prax prekladu. Eds. Lucia Kozáková, Zuzana Starovecká. Bratislava: Univerzita Komenského, 2012, s. 33.

JANECOVÁ, Emília: Preklad pre audiovizuálne médiá na Slovensku: výzva (nielen) pre akademické prostredie. In: Letná škola prekladu 11. Kritický stav prekladu na Slovensku? Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: AnaPress, 2012, s. 106.

GROMOVÁ, Edita: Preklad dramatických textov v reflexii translatologického výskumu. In: Preklad a divadlo: tvorivé prekladateľské reflexie II. Zost. Emília Janecová, Barbora Kráľová. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2013, s. 27.

JANECOVÁ, Emília: Teaching Audiovisual Translation: Theory and Practice in the Twenty-first Century. In: Çankaya University Journal of Humanities and Social Sciences, 9, 2012, č. 1, s. 20, 28.

GROMOVÁ, Edita – JANECOVÁ, Emília: Audiovisual Translation –

Dubbing and Subtitling in Slovakia. In: *World Literature Studies*, 5 (22), 2013, č. 4, s. 63, 68.

KOZÁKOVÁ, Lucia: Koncepcia audiovizuálneho prekladu. In: *Letná škola prekladu 12.: Odkaz Antona Popoviča, zakladateľa slovenskej prekladovej školy – pri príležitosti 80. výročia jeho narodenia*. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2013, s. 149, 152, 156.

JANECOVÁ, Emília: Exotizácia a naturalizácia pri preklade dokumentárneho filmu: špecifiká prekladu titulkov. In: *Letná škola prekladu 12. Odkaz Antona Popoviča, zakladateľa slovenskej prekladovej školy – pri príležitosti 80. výročia jeho narodenia*. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2013, s. 159, 167.

PEREZ, Emília: Preklad audiovizuálnych textov ako osobitá forma komunikácie. In: *Teória umeleckého a prekladového textu. Tradície a inovácie*. Zost. Renáta Beličová. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015, s. 266, 269, 272, 273, 291.

PAULÍNIOVÁ, Lucia: Z papiera na obraz: proces tvorby audiovizuálneho prekladu. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2017, s. 14, 68, 227.

TYŠŠ, Igor: Myslenie o audiovizuálnom preklade na Slovensku: 1952 – 2017. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2018, s. 37, 40, 59.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Žena v súčasnej francúzskej literatúre. In: Xénia Celnárová: *Premeny sveta v literatúrach I. Litteraria*. Bratislava: Veda, 1990, s. 160 – 176. ISBN 978-80-2240-179-1.

KENÍŽOVÁ, Katarína: La liberté de l'individu dans le croisement du „laïque“ et du „religieux“ et le roman de Denis Diderot „La Religieuse“. In: 18. storočie/18e siècle. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1992, s. 27 – 38. ISBN nemá.

Ohlasy:

POSPÍŠIL, Ivo: Tajemné osmnáste stololetí. In: *Lidová demokracie*, 18. 5. 1993, s. 4.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Prekladová séria románu A. Francea *Ostrov tučniakov*. In: Winczer, Pavol a kol.: *K otázkam teórie a dejín pre-*

kladu na Slovensku I. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1993, s. 162 – 174. ISBN 978-80-9670-461-3

Ohlasy:

PAŠTEKOVÁ, Soňa: Reprezentatívny výber. In: *Romboid*, 30, 1995, č. 5, s. 75, 76.

MALITI, Eva: *Symbolismus als Ansichtsprinzip: eine Abhandlung über russische Literatur und Kultur im 20. Jahrhundert*. Wien: Verlag Holzhausen, 2014, s. 131, 147.

MALITI, Eva: *Symbolizmus ako princíp videnia: kapitoly z ruskej literatúry a kultúry 20. storočia*. Druhé dopl. vyd. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2014, s. 125, 141.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Miesto a funkcia prekladu v kultúre národa. Metodologické poznámky k dejinám prekladu. In: *K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku II*. Zost. Katarína Kenížová-Bednárová a kol. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1994, s. 8 – 29. ISBN 978-80-9670-465-1

Ohlasy:

D.V.-F.: Preklad v kultúre národa. In: *Revue svetovej literatúry*, 30, 1994, č. 2, s. 168, 169.

ANTOŠ, Michal: Znovu o preklade. In: *Slovenské pohľady*, IV.+110, 1994, č. 7, s. 139.

POSPÍŠIL, Ivo: Slovenská teorie a historie překladu. In: *Opera Slavica, Slavistické rozhledy*, 4, 1994, č. 1, s. 69.

KUSÁ, Mária: Françoise Saganová na Slovensku. Fenomén literatúry ako literárneho života? In: *K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku II*. Zost. Katarína Kenížová-Bednárová. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1994, s. 108, 109.

MALITI-FRAŇOVÁ, Eva: Ruské preklady Zory Jesenskej v 40. a 50. rokoch. Zmena prekladateľského postoja. In: *K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku II*. Zost. Katarína Kenížová-Bednárová. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1994, s. 177.

TRUHLÁŘOVÁ, Jana: Výber z francúzskeho šansónu v slovenskom pre-

klade. In: K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku II. Zost. Katarína Kenížová-Bednárová. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1994, s. 215.

JANKOVIČ, Ján: Chorvátska literatúra v slovenskej kultúre I. (do roku 1938). Stručné dejiny umeleckého prekladu na Slovensku. Zv. 2. Chorvátska literatúra. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1997, s. 10.

KUSÁ, Mária: Preklad literárnych textov ako spôsob komunikácie medzi národmi, jazykmi a kultúrami. In: *Slovak Review*, 12, 2003, č. 1, s. 19.

KUSÁ, Mária: Preklad na Slovensku ako súčasť národnej kultúry. Niekoľko poznámok k problému. In: *Preklad a kultúra*. Ed. Edita Gromová. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2004, s. 52, 53.

VOJTECH, Miloslav: Slovenská literatúra národného obrodzenia a európsky literárny kontext. In: *Česko-slovenské vzťahy, Evropa a svet*. Brněnské texty k slovakistice VI. Eds. Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Brno: Slavistická společnost Franka Wollmana a Ústav slavistiky Filozofickej fakulty Masarykovy univerzity, 2004, s. 174.

VOJTECH, Miloslav: Umelecký preklad a medziliterárne vzťahy v období národného obrodzenia. In: *Zborník Studia Academica Slovaca* 33. Bratislava: Univerzita Komenského, 2004, s. 257.

KUSÁ, Mária: Analýzy textu v procese prekladu. Analytické sondy do textu ako východisko prekladu. In: *Analytické sondy do textu 1*. Zborník príspevkov z vedeckej konferencie dňa 20. 11. 2003 v Banskej Bystrici. Zost. Eva Čulenová, Ingrid Nosková. Banská Bystrica: Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2004, s. 148.

PAŠTEKOVÁ, Soňa: Moderné inšpirácie ruskej literatúry. Kultúrno-historické, poetologicko-interpretáčnne a recepčné súvislosti ruskej literatúry začiatku 20. storočia. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV a Ústav svetovej literatúry SAV, 2006, s. 55.

TANESKI, Zvonko: Slovensko-macedónske literárne a kultúrne vzťahy. Bratislava: Juga, Ústav svetovej literatúry SAV, 2009, s. 19, 275.

KUSÁ, Mária: Preklad a kultúra. Podoba a miesto inštitúcií. In: *Preklad a kultúra* 4. Zost. Edita Gromová, Mária Kusá. Nitra, Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Ústav svetovej literatúry SAV, 2012, s. 47, 48, 51.

ČAKANĚK, Ján: Slovenské preklady Goetheho Fausta v období romantiz-

mu a realizmu. In: Preklad a tlmočenie 10. Nové výzvy, prístupy, priority a perspektívy. Zost. Vladimír Biloveský. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2012, s. 157, 158.

KUSÁ, Mária: Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku z dnešného pohľadu II. Nové výzvy, prístupy, priority a perspektívy. In: Preklad a tlmočenie 10. Nové výzvy, prístupy, priority a perspektívy. Ed. Vladimír Biloveský. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2012, s. 32.

BILOVESKÝ, Vladimír – DJOVČOŠ, Martin: Vybrané kapitoly z translatológie II. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2013, s. 271, 329.

DJOVČOŠ, Martin: Translators and Social Context: The Case Study of Slovakia. In: *Meta, Journal des traducteurs*, 59, 2014, č. 2, s. 331.

MALITI, Eva: Symbolizmus ako princíp videnia: kapitoly z ruskej literatúry a kultúry 20. storočia. Druhé dopl. vyd. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2014, s. 98, 125, 141.

ELIÁŠ, Anton: Vývoj slovenského chápania stredoeurópskej kultúrnej sú-naležitosti na začiatku 21. storočia z hľadiska prekladovej recepcie inoná-rodnych literatúr. In: *Střední Evropa včera a dnes: proměny koncepcí*. Ed. Ivo Pospíšil. Brno: Jan Sojnek, nakladatelství Galium, 2015, s. 440, 446, 447.

VALCEROVÁ, Anna: Tradičné a moderné, naše a cudzie ako hybné si-ly vývinu básnického prekladu (s dôrazom na situáciu po roku 1945). In: *Letná škola prekladu 14. Minulosť a budúcnosť prekladu – od Ľudovíta Štúra po strojový preklad*. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2015, s. 66, 75.

PALKOVIČOVÁ, Eva: Hispanoamerická literatúra na Slovensku: optikou dejín prekladu a recepcie inojazyčných literatúr. Bratislava: Filozofická fa-kulta Univerzity Komenského v Bratislave, 2016, s. 5.

PLIEŠOVSKÁ, Ľubica: Od Buckovej k Updikovi: americká literatúra na Slovensku v rokoch 1945 – 1968. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2016, s. 9, 233.

LESŇÁKOVÁ, Soňa: Na počiatku bolo slovo... (1825 – 1918). In: *Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1825 – 2015*. Ed. Mária Kusá. Bra-tislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2017, s. 22, 256.

KUSÁ, Mária: Hĺbka a šírka záberu (1918 – 1938). In: Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1825 – 2015. Ed. Mária Kusá. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2017, s. 49, 256.

MALITI, Eva: Zrkadlenie v priestore a čase – sovietsky mnoholiterárny fenomén (1971 – 1990). In: Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1825 – 2015. Ed. Mária Kusá. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2017, s. 110, 256.

TYŠŠ, Igor: Teoretické a materiállové sondy do praxeológie a dejín prekladu americkej literatúry na Slovensku v období socializmu. Mladá tvorba a Beat Generation. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017, s. 41, 159.

KUSÁ, Mária: Funkčnosť prekladov A. S. Puškina v slovenskej kultúre. In: Eliáš, Anton – Kusá, Mária – Lukáčová, Alexandra: A. S. Puškin na Slovensku (1988 – 2015). Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Katedra rusistiky a východoeurópskych štúdií, rok neuvedený [2018], s. 18, 21, 31.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Teória prekladovej série. In: Chiméra prekladania. Antológia slovenského myslenia o preklade I. Ed. Dagmar Sabolová. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV a Ústav svetovej literatúry SAV, 1999, s. 163 – 166. ISBN 978-80-2240-562-0

Ohlasy:

BILOVESKÝ, Vladimír: Chimérenie. In: Filozofická revue, 3, 2000, č. 3, s. 74 – 76.

GROMOVÁ, Edita: Chiméra prekladania? In: Romboid, 35, 2000, č. 4, s. 88 – 89.

LIBA, Peter: Hodnotová perspektíva, či prelud prekladu? In: Kultúra, 3, 2000, č. 4, s. 11.

TOMIŠ, Karol: Antológia teórie prekladu. In: Správy SAV, 36, 2000, č. 3, s. 4.

TOMIŠ, Karol: Chiméra prekladania. In: Literárny týždenník, 13, 2000, č. 3, s. 2.

KULIHOVÁ, Alica: Sériové preklady z chorvátskej literatúry (Milan Begović: Bez tretieho). In: Slavica Slovaca, 43, 2008, č. 2, s. 146.

VAJDOVÁ, Libuša: Sedem životov prekladu. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2009, s. 241.

KULIHOVÁ, Alica: Ivo Andrić a Branislav Nušić v prekladoch Andreja

Vrbackého. In: Preklad ako kultúrna literárna misia: zborník prác z medzinárodnej konferencie. Zost. Alica Kulihová, Oľga Škvareninová. Bratislava: Univerzita Komenského, 2010, s. 58.

PALKOVIČOVÁ, Eva: Preklad a čas. In: Zrkadlá translatológie I. Preklad ako nástroj komunikácie. Eds. Ivana Hostová, Miroslava Gavurová, Mária Smetanová. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2013, s. 127, 143.

PALKOVIČOVÁ, Eva: Hispanoamerická literatúra na Slovensku: optikou dejín prekladu a recepcie inojazyčných literatúr. Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, 2016, s. 121, 146.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Louis-Ferdinand Céline – originál/preklad: úvahy o jazyku v čase a priestore. In: Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis. Literárnovedný zborník 21 (AFPh UP 169/251). Vzťahy a súvislosti v umeleckom preklade. Ed. Anna Valcerová. Zborník materiálov z medzinárodnej vedeckej konferencie, konanej v dňoch 15. – 17. januára 2007 v Prešove. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2007, s. 55 – 68. ISBN 978-80-8068-582-9

Ohlasy:

VALCEROVÁ, Anna – MITKA, Marek: Predslov. In: Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis. Literárnovedný zborník 21 (AFPh UP 169/251). Vzťahy a súvislosti v umeleckom preklade. Ed. Anna Valcerová. Zborník materiálov z medzinárodnej vedeckej konferencie, konanej v dňoch 15. – 17. januára 2007 v Prešove. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007, s. 9.

VLNKA, Jaroslav: Zorné polia a pohyblivé hranice. Slovenská literárna veda 2007. In: Knižná revue, 18, 2008, č. 14 – 15, s. XXX.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Mère – fille: le travail de deuil (récit de filiation). In: Famille et relation familiales dans les littératures française et francophone. Eds. Katarína Bednárová, Jana Truhlářová. Bratislava: SAP – Slovak Academy Press, 2008, s. 213 – 231. ISBN 978-80-8095-031-6

BEDNÁROVÁ, Katarína: Problème de la traduction des langues dites „minoritaires“ (La littérature slovaque en France). In: Translatologické reflexie. Umelecký preklad z/do románskych jazykov. Eds. Jana Páleníková, Paulína Šišmišová. Bratislava: AnaPress, 2010, s. 13 – 26. ISBN 978-80-89137-70-1

BEDNÁROVÁ, Katarína: Teória chaosu a umelecký preklad. Poznámky k historiografii umeleckého prekladu. In: Preklad a tlmočenie 10. Nové výzvy, prístupy, priority a perspektívy. Ed. Vladimír Biloveský. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2012, s. 142 – 151. ISBN 978-80-557-0444-9

Ohlasy:

MARCINKOVÁ, Marianna: Preklad a tlmočenie 10. Nové výzvy, prístupy, priority a perspektívy. In: Revue svetovej literatúry, 49, 2013, č. 3, s. 142.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Miesto a funkcia prekladu v kultúre národa. Metodologické poznámky k dejinám prekladu. In: Vybrané kapitoly z translatológie II. Eds. Vladimír Biloveský, Martin Djovčoš. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2013, s. 273 – 290. ISBN 978-80-557-0542-2

BEDNÁROVÁ, Katarína: Ján Koška a jeho alternatívna interpretačná koncepcia literárneho prekladu (teória „chyby“). In: Myslenie o preklade na Slovensku. Ed. Libuša Vajdová a kol. Bratislava: Kalligram a Ústav svetovej literatúry SAV, 2014, s. 111 – 133. ISBN 978-80-8101-868-8

Ohlasy:

HRDLIČKA, Milan: Gromová E., Kusá M. a kol. Preklad a kultúra 5. In: ToP tlmočení – preklad, 27, 2016, č. 119, s. 9.

POTOČÁR, Milan: Libuša Vajdová a kol.: Myslenie o preklade na Slovensku. In: World Literature Studies, 8, 2016, č. 1, s. 130.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Jozef Felix a editorská prax. In: Jozef Felix (1913 – 1977) a cesta k modernej slovenskej romanistike. Ed. Jana Truhlářová. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, 2014, s. 178 – 201. ISBN 978-80-224-1346-6.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Preklad ako kritika. In: Preklad a tlmočenie 11. Má translatológia dnes ešte čo ponúknuť? Reciprocity a tenzie v translatologickom výskume. Ed. Vladimír Biloveský. Banská Bystrica: Belianum, Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, s. 33 – 39. ISBN 978-80-557-0795-2

BEDNÁROVÁ, Katarína: Pred Ľudovítom Štúrom potopa alebo cestou trnistou? In: Letná škola prekladu 14. Minulosť a budúcnosť prekladu – od Ľudovíta Štúra po strojový preklad. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2015, s. 9 –19. ISBN 978-80-971262-4-7

Ohlasy:

TYŠŠ, Igor: Kauza Ginsberg v dejinách prekladu. In: Letná škola prekladu 14. Minulosť a budúcnosť prekladu – od Ľudovíta Štúra po strojový preklad. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2105, s. 80.

ZVONČEKOVÁ, Dáša: Úvodné slovo. In: Letná škola prekladu 14. Minulosť a budúcnosť prekladu – od Ľudovíta Štúra po strojový preklad. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2015, s. 5.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku v geopolitickom a kultúrnom referenčnom rámci strednej Európy. In: Preklad a kultúra 5. Eds. Edita Gromová, Mária Kusá. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Ústav svetovej literatúry SAV, 2015, s. 17 –27. ISBN 978-80-558-0876-5

Ohlasy:

HRDLIČKA, Milan: Gromová E., Kusá M. a kol. Preklad a kultúra 5. In: ToP tlumočení – překlad, 27, 2016, č. 119, s. 8.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Preklad v situácii asymetrie kultúr (úvodné poznámky k prekladu slovenskej literatúry do cudzích jazykov). In: Slovenská literatúra v preklade. Eds. Gabriela Miššiková, Ľudmila Pánisová. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015, s. 5 – 20. [CD-ROM]. ISBN 978-80-558-0774-4

BEDNÁROVÁ, Katarína: Francúzske knižné preklady Heleny Turcerovej-Devečkovej (1886 – 1964) v kontexte medzivojnových rokov 20. storočia. In: Literárny archív 41. Zost. Karin Šišmišová. Martin: Slovenská národná knižnica, 2018, s. 11 – 28. ISBN 978-80-8149-100-9

BEDNÁROVÁ, Katarína: (Nielen) zdravica, bude reč najmä o preklade. In: Snímanie závojov z priestorov, miest a faktov. Zborník k jubileu a personálna bibliografia Libuše Vajdovej. Zost. Judit Görözdí, Dobrota Pucherová. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2018, s. 70 – 82. ISBN 978-80-88815-23-5

iv. Štúdie

a) v zahraničných vedeckých časopisoch

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Introduction. In: *Translatio – Nouvelles de la FIT – FIT Newsletter*. Traduction littéraire et langue de diffusion restreinte. Le français langue de la communication. Actes du Colloque international tenu à l'Université de Mons-Hainaut (membre associé de la FIT). Nouvelle série XIII., 1994, no. 1 – 2, p. 251 – 254.

b) v domácich vedeckých časopisoch

BEDNÁROVÁ, Katarína: K problematike filmovej a televíznej adaptácie literárneho diela (intersemiotický preklad). In: *Slavica Slovaca*, 12, 1977, č. 4, s. 383 – 387.

Ohlasy:

JANECOVÁ, Emília: Preklad pre audiovizuálne médiá na Slovensku: výzva (nielen) pre akademické prostredie. In: *Letná škola prekladu 11. Kritický stav prekladu na Slovensku?* Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: Ana-Press, 2012, s. 106.

JANECOVÁ, Emília: Teaching Audiovisual Translation: Theory and Practice in the Twenty-first Century. In: *Çankaya University Journal of Humanities and Social Sciences*, 9, 2012, č. 1, s. 20, 28.

GROMOVÁ, Edita: Preklad dramatických textov v reflexii translatologického výskumu. In: *Preklad a divadlo: tvorivé prekladateľské reflexie II.* Zost. Emília Janecová, Barbora Kráľová. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2013, s. 26, 27.

GROMOVÁ, Edita – JANECOVÁ, Emília: Audiovisual Translation – Dubbing and Subtitling in Slovakia. In: *World Literature Studies*, 5 (22), 2013, č. 4, s. 63, 68.

JANECOVÁ, Emília: Exotizácia a naturalizácia pri preklade dokumentárneho filmu: špecifiká prekladu titulkov. In: *Letná škola prekladu 12. Odkaz Antona Popoviča, zakladateľa slovenskej prekladovej školy – pri príležitosti 80. výročia jeho narodenia.* Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2013, s. 159, 167.

PAULÍNYOVÁ, Lucia: Z papiera na obraz: proces tvorby audiovizuálneho prekladu. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2017, s. 227.

TYŠŠ, Igor: Myslenie o audiovizuálnom preklade na Slovensku: 1952 – 2017. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2018, s. 40, 59.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Dabing ako spôsob prenosu jazykovej komunikácie. In: *Panoráma*, 57, 1979, č. 2, s. 30 – 36.

Ohlasy:

GROMOVÁ, Edita: Civilizačno-kultúrne aspekty prekladu pre masmédiá. Zamerané na preklad reklamných textov. In: Kultúra – priestor interdisciplinárneho myslenia. 4. Zborník z medzinárodného vedeckého sympózia konaného dňa 21. – 22. septembra 2004 na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Zost. Peter Andruška. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2005, s. 51.

GROMOVÁ, Edita – MÜGLOVÁ, Daniela: Kultúra – Interkulturalita – Translácia. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2005, s. 94.

GROMOVÁ, Edita: Súčasná tendencie v preklade. Zamerané na preklad pre masmédiá. In: Český překlad II. (1945 – 2004). Sborník příspěvků z kolokvia, které se konalo v Ústavu translatologie FF UK v rámci výzkumného záměru Základy moderního světa v zrcadle literatury a filozofie (MSM 0021620824) v Praze 8. dubna 2005. Zost. Milan Hrala. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2005, s. 319.

GROMOVÁ, Edita – JANEKOVÁ, Emília: Preklad audiovizuálnych textov na Slovensku – prekladateľské kompetencie a odborná príprava. In: Preklad a kultúra 4. Zost. Edita Gromová, Mária Kusá. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre; Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2012, s. 136 – 138, 141.

JANEKOVÁ, Emília: Preklad pre audiovizuálne médiá na Slovensku: výzva (nielen) pre akademické prostredie. In: Letná škola prekladu 11. Kritický stav prekladu na Slovensku? Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: AnaPress, 2012, s. 106.

GROMOVÁ, Edita: Preklad dramatických textov v reflexii translatologického výskumu. In: Preklad a divadlo: tvorivé prekladateľské reflexie II. Zost. Emília Janeková, Barbora Kráľová. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2013, s. 26, 27.

GROMOVÁ, Edita – JANEKOVÁ, Emília: Audiovisual Translation – Dubbing and Subtitling in Slovakia. In: World Literature Studies, 5 (22), 2013, č. 4, s. 68.

JANEKOVÁ, Emília: Exotizácia a naturalizácia pri preklade dokumentárneho filmu: špecifiká prekladu tituliek. In: Letná škola prekladu 12. Odkaz Antona Popoviča, zakladateľa slovenskej prekladovej školy – pri príležitosti 80. výročia jeho narodenia. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2013, s. 159, 167.

PEREZ, Emília: Preklad audiovizuálnych textov ako osobitá forma komunikácie. In: Teória umeleckého a prekladového textu. Tradície a inovácie. Zost. Renáta Beličová. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015, s. 266, 291.

PAULÍNYOVÁ, Lucia: Z papiera na obraz: proces tvorby audiovizuálneho prekladu. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2017, s. 227.

TYŠŠ, Igor: Myslenie o audiovizuálnom preklade na Slovensku: 1952 – 2017. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2018, s. 21, 40, 59.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Televízna adaptácia literárneho diela (intersemiotický preklad). In: Slovenské divadlo, 28, 1980, č. 4, s. 417 – 439.

Ohlasy:

GROMOVÁ, Edita: Preklad dramatických textov v reflexii translatologického výskumu. In: Preklad a divadlo: tvorivé prekladateľské reflexie II. Zost. Emília Janecová, Barbora Kráľová. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2013, s. 27.

PAULÍNYOVÁ, Lucia: Z papiera na obraz: proces tvorby audiovizuálneho prekladu. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2017, s. 227.

TYŠŠ, Igor: Myslenie o audiovizuálnom preklade na Slovensku: 1952 – 2017. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2018, s. 37, 40.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Televízna inscenácia ako žáner. In: Kontakt, 1980, č. 10, s. 2 – 9.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Emile Ajar: Život pred sebou. Slovenský spisovateľ 1984. In: Revue svetovej literatúry, 22, 1986, č. 3, s. 177 – 181.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Literárne podoby Fernanda Arrabala. In: Revue svetovej literatúry, 25, 1989, č. 4, s. 89 – 93.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Literárne východiská Veľkej francúzskej literatúry. In: Slovenská literatúra, 36, 1989, č. 6, s. 542 – 545.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Slovenské podlížnosti francúzskej literatúre alebo z posmrtných životov Borisa Viana. In: *Romboid*, 26, 1991, č. 9, s. 80 – 88.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Ako provokujú slová alebo hľadanie súčasnej francúzskej prózy IV. In: *Revue svetovej literatúry*, 28, 1992, č. 5, s. 104 – 107.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Culturiosité alebo hľadanie súčasnej francúzskej prózy I. In: *Revue svetovej literatúry*, 28, 1992, č. 2, s. 12 – 14.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Človek ako sfinga alebo hľadanie súčasnej francúzskej prózy V. In: *Revue svetovej literatúry*, 28, 1992, č. 6, s. 114 – 116.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Hra na nonsens alebo hľadanie súčasnej francúzskej prózy II. In: *Revue svetovej literatúry*, 28, 1992, č. 3, s. 46 – 48.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: K problematike slobody indivídua. In: *Tvorba T*, 2, 1992, č. 3, s. 26 – 27.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Súčasná francúzska literatúra. In: *Kamarát*, 1992, č. 30, s. 7, pokr. č. 31, s. 7.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Šťastie, smútok a nádej alebo hľadanie súčasnej francúzskej prózy III. In: *Revue svetovej literatúry*, 28, 1992, č. 4, s. 14 – 16.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Francúzska ženská literárna tvorba a kritika. In: *Aspekt*, 1995, č. 1, s. 87 – 90.

Ohlasy:

SOUČKOVÁ, Marta: Feminizmus a próza Jany Juráňovej. In: *Romboid*, 41, 2006, č. 2, s. 33.

REPAR, Stanislava: Ohnisko reči alebo mlčanlivá hĺbka horizontu. Úvahy a štúdie (nielen) o jazykoch poézie. Bratislava: Kalligram, 2007, s. 310.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Krátke úvahy nad koncepciou a koncepcnosťou umeleckého prekladu. In: *Revue svetovej literatúry*, 32, 1996, č. 1, s. 175 – 181.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Na margo prekladov a recepcie slovenskej literatúry vo Francúzsku. In: *Literika*, 3, 1998, č. 3, s. 83 – 87.

Ohlasy:

ORGOŇOVÁ, Oľga: Slovensko-francúzske jazykové vzťahy. Bratislava: Univerzita Komenského, 2002, s. 123.

ORGOŇOVÁ, Oľga: Nad novšími prekladmi slovenskej prózy do francúzštiny. In: *Studia Academica Slovaca*, 31, 2002, s. 175.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Permeabilita multikultúrneho priestoru francúzskej literatúry: jazyková identita, dvojdomovosť a autorský preklad. In: *Slovak Review*, 15, 2006, č. 2, s. 105 – 121.

BEDNÁROVÁ, Katarína: La censure et la littérature slovaque dans le seconde moitié du XXe siècle. In: *Slovak Review of World Literature Research*, 16, 2007, numéro spécial, s. 85 – 93.

Citácia na internete:

www.sav.sk/uploads/a0508611063/Vystupenie_Adama_Bzocha.doc

Francúzsky inštitút v Bratislave, 24. október 2007. Úvodný príspevok doc. Mgr. Adama Bžocha PhD., riaditeľa Ústavu svetovej literatúry SAV na prezentácii špeciálneho francúzsko-slovenského, frankofónneho čísla *Slovak Review of World Literature Research*. In: <http://www.france.sk/ifb/> 16. 10. 2007.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Niekoľko poznámok (nielen) k súčasnej francúzskej literatúre a jej prekladom. In: *Revue svetovej literatúry*, 45, 2009, č. 3, s. 2 – 9.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Z teórie a praxe (autorského) prekladu. In: *World Literature Studies*, 1 (18), 2009, č. 3, s. 12 – 27.

Ohlasy:

ŠIŠMIŠOVÁ, Paulína: Vklad J. L. Borgesa do diskusií o preklade. In: Svět literatury, 22, 2012, č. 46, s. 91 – 98.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Ku genéze autobiografického gesta v literárnom diskurze. In: World Literature Studies, 3 (20), 2011, č. 2, s. 19 – 27.

Ohlasy:

GÖRÖZDI, Judit: Referenčnosť v dielach Pétera Esterházyho (Harmonia caelestis, Opravené vydanie). In: Možnosti autobiografickosti. Zost. Ivana Taranenková. Bratislava; Trnava: Ústav slovenskej literatúry SAV, Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2013, s. 208.

GÖRÖZDI Judit: „Who is who – the face as a mask“. Péter Esterházy's autobiographical pact with his readers (Celestial Harmonies, Revised Edition). In: Hungarian Studies, 30, 2016, č. 1, s. 71.

BEDNÁROVÁ, Katarína: K niektorým otázkam vývinových trajektorií umeleckého prekladu na Slovensku (1945 – 1989). In: World Literature Studies, 8, 2016, č. 1, s. 3 – 23.

Ohlasy:

TYŠŠ, Igor: Témy k miestu časopisu Mladá tvorba v dejinách slovenského prekladu a niekoľko poznámok k dejinám prekladu „periférií“. In: Tradícia a inovácia v translatologickom výskume V. Zost. Martin Kažimír, Andrej Záhorák. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017, s. 151, 159.

WACHTARCZYKOVÁ, Jana – GARABÍK, Radovan: Interlingválne faktory pri prechýľovaní cudzojazyčných ženských priezvisk v slovenčine. In: Slovenská reč, 81, 2016, č. 3 – 4, s. 188.

TANESKI, Zvonko: Epos Cirillo-Metodiada v peripetiách literárnohistorickej recepcie. In: Konštantínove listy, 11, 2018, č. 2, s. 149.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Nielen Saint-Exupéryho CITADELA ešte raz. In: Slovenské pohľady, IV.+132, 2016, č. 11, s. 30 – 34.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Anton Popovič: between comparative literature and semiotics. In: *World Literature Studies*, 9, 2017, č. 2, s. 21 – 37.

Ohlasy:

TYŠŠ, Igor: Teoretické a materiálové sondy do praxeológie a dejín prekladu americkej literatúry na Slovensku v období socializmu: Mladá tvorba a Beat Generation. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017, s. 13, 137, 159.

BEDNÁROVÁ, Katarína. Niekoľko (ďalších) poznámok k prekladovému výberu zo súčasnej francúzskej a po francúzsky písanej literatúry. In: *Revue svetovej literatúry*, 44, 2018, č. 3, s. 2 – 5.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Literárny kánon v prekladovom a kultúrnom priestore. In: *World Literature Studies*, 11, 2019, č. 1, s. 15 – 41.

v. Abstrakty

BEDNÁROVÁ, Katarína: Dejiny umeleckého prekladu na Slovensku v referenčnom rámci strednej Európy. In: *Preklad a kultúra* 5. Preklad ako súčasť dejín kultúrneho priestoru v kontexte najnovších trendov translatologického výskumu. Zborník abstraktov účastníkov konferencie. Zost. Edita Gromová, Mária Kusá. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2014, s. 11, 12. ISBN 978-80-558-0659-4

BEDNÁROVÁ, Katarína: On the Lexikography and Historiography of Literary Translation. In: *Translation, Interpreting and Culture: Old Dogmas, New Approaches (?) Book of Abstracts*. Eds. Igor Tyšš, Anita Huťková, Eva Höhn. Banská Bystrica: Belianum, 2018, s. 27 – 28. ISBN 978-80-557-1453-6

vi. Heslá v slovníkoch vydaných v domácich vydavateľstvách

BEDNÁROVÁ, Katarína: BALLO Fedor, BLAHOVÁ-ŠIKULOVÁ Anna, DUDÁŠ Vladimír, HIRNEROVÁ Oľga, HVIEZDOSLAV Pavol Országh, CHORVÁTH Michal, KALINA František, KOSTOLNÝ Andrej, KRČMÉRY Štefan, KRŠŠÁKOVÁ Elena. In: Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie. A – K. Zost. Oľga Kovačičová, Mária Kusá. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2015, s. 112 – 114, 133 – 135, 192 – 194, 252 – 253, 277 – 280, 287 – 288, 316 – 317, 350 – 352, 372 – 374, 383 – 385. ISBN 978-80-224-1428-9

Ohlasy:

KUSÁ, Mária: Funkčnosť prekladov A. S. Puškina v slovenskej kultúre. In: Anton Eliáš – Mária Kusá – Alexandra Lukáčová: A. S. Puškin na Slovensku (1988 – 2015). Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Katedra rusistiky a východoeurópskych štúdií, [neuvedený] 2018, s. 24.

BEDNÁROVÁ, Katarína: MARENČIN Albert, RUPPELDOVÁ Alexandra, SLÁVIK Juraj, STRMEŇ Karol, ŠIMKOVÁ Soňa, ŠKOVIERA Daniel, TURCEROVÁ-DEVEČKOVÁ Helena, VAJDOVÁ Libuša, WURSTEROVÁ Alica, ZEMKOVÁ Tamara. In: Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry. 20. storočie. L – Ž. Zost. Oľga Kovačičová, Mária Kusá. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2017, s. 52 – 55, 193 – 195, 220 – 222, 239 – 242, 252 – 253, 264 – 265, 291 – 294, 309 – 311, 344 – 345, 352 – 353. ISBN 978-80-224-1617-7

vii. Odborné práce a doslovy

a) knižné

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Literárny výraz Christiane Rochefortovej. In: Rochefortová, Christiane: *Deti nášho storočia*. Bratislava: Smena, 1990, s. 226 – 230. ISBN 80-221-0086-2

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: O autorke. In: Mária Bátorová: *Zvony v kameni*. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 1993, s. 199 – 201. ISBN 978-80-8128-012-2

Ohlasy:

FORDINÁLOVÁ, Eva: Ako vonia túžba. In: *Literárny týždenník*, 7, 1994, č. 12, s. 4.

BALÁŽ, Anton: Steny domova. In: *Knižná revue*, 13, 2004, č. 9, s. 5.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Francúzska literatúra na Slovensku 1980 – 1991. In: Čejková, Veronika – Kenížová-Bednárová, Katarína: *Francúzska literatúra na Slovensku 1980 – 1991. Bibliografia*. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1993, s. 3 – 5. (La littérature française en Slovaquie dans les années 1980 – 199, s. 6 – 8. Francúzska verzia.)

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Úvodom. In: *K otázkam teórie a dejín prekladu na Slovensku III*. Zost. Katarína Kenížová-Bednárová a kol. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1995, s. 3 – 5. ISBN 80-967046-8-0

BEDNÁROVÁ, Katarína: Skutočnosť a fikcia: Emmanuel Carrère. In: Carrère, Emmanuel: *Protivník*. Bratislava: Slovart, 2004, s. 188 – 193. ISBN 80-71459-28-3

BEDNÁROVÁ, Katarína: Doslov. In: Germainová, Sylvie: *Pieseň neláskavých*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovart, 2005, s. 248 – 255. ISBN 80-8085-008-9

BEDNÁROVÁ, Katarína – TRUHLÁŘOVÁ, Jana: Avant-propos. In: *Famille et relation familiales dans les littératures française et francophone*. Eds. Katarína Bednárová, Jana Truhlářová. Bratislava: SAP – Slovak Academic Press, 2008, s. 5 – 7. ISBN 978-80-8095-031-6

BEDNÁROVÁ, Katarína: Cesta za prekladom. In: Céline, Louis-Ferdinand: *Cesta do hlbín noci*. Bratislava: Agora, 2009, s. 393 – 405. ISBN 978-80-969394-4-2

Ohlasy:

FORGÁČ, Marcel: *Existencializmus a slovenská literatúra*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2012, s. 56 – 57, 61, 133.

BEDNÁROVÁ, Katarína – ŠIŠMIŠOVÁ, Paulína: Predslov. In: *Translatologické štúdie. Teória, história a prax umeleckého prekladu v románskych krajinách*. Ed. Paulína Šišmišová. Bratislava: AnaPress, 2010, s. 5 – 8. ISBN 978-80-89137-64-0

Ohlasy:

KOŠŤÁL, Anton: Paulína Šišmišová (ed.): *Translatologické štúdie*. Bratislava, Vydavateľstvo AnaPress 2010. In: *Knižná revue*, 20, 2010, č. 26, s. 9.

MATTOVÁ, Lucia: Paulína Šišmišová (ed.): *Translatologické štúdie. Teória, história a prax umeleckého prekladu v románskych krajinách (vybrané texty)*. Bratislava: AnaPress, 2010. 238 s. In: *World Literature Studies*, 2 (19), 2010, č. 4, s. 98.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Henri Meschonnic. In: *Translatologické štúdie. Teória, história a prax umeleckého prekladu v románskych krajinách*. Ed. P. Šišmišová. Bratislava: AnaPress, 2010, s. 70 – 71. ISBN 978-80-89137-64-0

Ohlasy:

KOŠŤÁL, Anton: Paulína Šišmišová (ed.): *Translatologické štúdie*. Bratislava, AnaPress 2010. In: *Knižná revue*, 20, 2010, č. 26, s. 9.

MATTOVÁ, Lucia: Translatologické štúdie. Teória, história a prax umeleckého prekladu v románskych krajinách (vybrané texty). Ed. Paulína Šišmišová. Bratislava: AnaPress, 2010. 238 s. In: *World Literature Studies*, 2 (19), 2010, č. 4, s. 98.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Časy a čas. In: *Večný nepokoj poetika. K 75. jubileu Júliusa Vanoviča*. Eds. M. Kovačka, B. Riečan, V. Čelko. Bratislava: Transcius, 2011, s. 77 – 80. ISBN 978-80-7140-357-9

BEDNÁROVÁ, Katarína: Každé slovo je múr: každé slovo sú dve re. In: *Chrobáková-Repar, Stanislava: Slovenka na kvadrát*. Bratislava: Vlna, Drewo a Srd, 2011, s. 241 – 243. ISBN 978-80-88965-99-2

BEDNÁROVÁ, Katarína: Vážená pani profesorka Kristína Krnová... (inc.). In: *Alfonz Bednár svojej dobe a dnešku (Spomienky a literárnovedné reflexie)*. Ed. Kristína Krnová. Banská Bystrica: Belianum, vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, s. 128 – 134. ISBN 978-80-557-0811-9

Ohlasy:

ODOKIENKO FODOROVÁ, Hana: Alfonz Bednár svojej dobe a dnešku (Spomienky a literárnovedné reflexie). In: *Slovenské pohľady*, IV.+131, 2015, č. 12, s. 132 – 134.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1825 – 2015. In: *Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1825 – 2015*. Ed. Mária Kusá. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2017, s. 7 – 8. ISBN 978-80-224-1556-9

Ohlasy:

ELIÁŠ, Anton: Recepčia diela A. S. Puškina na Slovensku v rokoch 1988 – 2015. In: *Anton Eliáš – Mária Kusá – Alexandra Lukáčová: A. S. Puškin na Slovensku (1988 – 2015)*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2018, s. 9, 16.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Zdravica. In: Celistvosť zväzku medzi literatúrou a kultúrou. Personálna bibliografia Ladislava Franeka. Zost. Magda Kučerková. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2017, s. 9 – 11. ISBN 978-80-88815-22-8

b) časopisecké

BEDNÁROVÁ, Katarína: Rezvaniho nesúzvučné polohy šťastia. In: Revue svetovej literatúry, 19, 1983, č. 6, s. 123 – 124.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Tohto roku uplynie... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, 22, 1986, č. 7, s. 95.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: V polovici sedemdesiatych rokov... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, 22, 1986, č. 4, s. 63 – 64.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Krajiny Henri Thomasa. In: Smena, 40, 1987, č. 298, Literárna príloha, s. 9.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Nostalgia za jedným literárnym dielom (Henri Troyat: Eygletierovci). In: Smena, 40, 1987, č. 51, Literárna príloha, s. 10.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Michel Tournier (1924)... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, 24, 1988, č. 7, s. 107.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Keď sa v prednáškovkej sále... (inc.). In: Literárny týždenník, 2, 1989, č. 14, s. 8.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Literárne podoby Ferdinanda Arrabala. In: Revue svetovej literatúry, 25, 1989, č. 4, s. 89 – 93.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Françoise Saganová Sarah Bernhardtovej. In: Slovenské pohľady, 107, 1991, č. 11, s. 172 – 173.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Otázniky nad barokom v súčasnej francúz-

skej literatúre (K návšteve francúzskeho spisovateľa D. Fernandeza v Bratislave). In: Kultúrny život, 25, 1991, č. 23, s. 2.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Človek ako ústredný... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, 28, 1992, č. 1, s. 146 – 147.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Mladá európska literatúra à la française alebo Ho anthropos trechei. In: Dotyky, 4, 1992, č. 4, s. 45.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Predstavujeme vám francúzske vydavateľstvo Presses de la Renaissance. In: Revue svetovej literatúry, 28, 1992, č. 4, s. 36 – 39.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Súčasná francúzska próza – vekový limit 40. In: Dotyky, 4, 1992, č. 7, s. 13 – 14.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Pascal Bonafoux (1949)... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, 29, 1993, č. 5, s. 43.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Rozprávač absolútnej šľachetnosti. In: Revue svetovej literatúry, 29, 1993, č. 6, s. 122 – 123.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Alfonz Bednár. Slovenská nedeľa. In: Slovenský denník, príloha Magazín, 2, 2.1.1994, č. 1, s. 2.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Anais Nin, s maskou a bez nej. In: Literárny týždenník, 5, 1994, č. 1, s. 8.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: List z Arles. In: Revue svetovej literatúry, 31, 1995, č. 3 – 4, s. 265 – 267.

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Správa z medzinárodnej konferencie o preklade. In: Slovak Review, 5, 1996, č. 1, s. 92.

BEDNÁROVÁ, Katarína: List z Paríža. Après l'agriculture la culture alebo festival (nielen) francúzskej literatúry. In: Revue svetovej literatúry, 32, 1996, č. 2, s. 120 – 123.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Renesancia príbehu. In: Kultúrny život, 1, 2000, č. 8, s. 10.

BEDNÁROVÁ, Katarína: List z Paríža. In: Kultúrny život, 2, 2001, č. 17, s. 5, pokr., č. 18, s. 5.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Samuel Beckett je... (inc.). In: Kultúrny život, 2, 2001, č. 9, s. 6.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Knižný salón a básnická jar v Paríži. In: Knižná revue, 12, 2003, č. 8, s. 4.

BŽOCH, Adam – BEDNÁROVÁ, Katarína – KENDERESSY, Eva: Prosperujúca spolupráca. Z podujatí Ústavu svetovej literatúry SAV. In: Správy SAV, 44, 2008, č. 4, s. 14 – 15.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Medzinárodný interdisciplinárny kongres... (inc.). In: World Literature Studies, 1 (18), 2009, č. 2, s. 104.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Sylvie Germainová (1954) patrí... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, 45, 2009, č. 3, s. 39 – 40.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Françoise Wuilmart je... (inc.). In: World Literature Studies, 1 (18), 2009, č. 3, s. 5.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Prof. Isabelle Poulin... (inc.). In: World Literature Studies, 3 (20), 2011, č. 4, s. 3.

BEDNÁROVÁ, Katarína: V dňoch 12. – 14. mája 2011 sa v Prahe konalo výročné... (inc.). In: World Literature Studies, 3 (20), 2011, č. 2, s. 136.

K. B. (BEDNÁROVÁ, Katarína): Roland Topor (7.1.1938 – 16.4.1997) bol známy francúzsky ilustrátor, maliar, spisovateľ. In: Revue svetovej literatúry, 51, 2015, č. 1, s. 79 – 81.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Za Tzvetanom Todorovom. In: World Literature Studies, 9, 2017, č. 1, s. 110.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Hélène Cixous jubilujúca. In: Litikon, 2, 2017, č. 1, s. 291 – 293.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Francúzska poetka Marie Huot... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, 54, 2018, č. 3, s. 54 – 56.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Editoriál = Editorial. In: *Romanistica Comeniana*, 1, 2018, č. 2, s. 5 – 6, 7 – 9.

VIII. Rozhovory

KENÍŽOVÁ, Katarína: Prehovoriť za mlčiach (S Katarínou Kenížovou o jej otcovi Alfonzovi Bednárovi). In: *Knižná revue*, 3, 1994, č. 12, s. 16. (Otázky Jana Hevešiová.)

KENÍŽOVÁ, Katarína: Fenomén Cixous (Rozhovor s francúzskou spisovateľkou Héléne Cixous). In: *Slovenské pohľady*, 107, 1991, č. 11, s. 146 – 149. (Otázky Katarína Kenížová.)

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Záležitosť hlboko vnútorná (Hovoríme s vydavateľkou Katarínou Kenížovou-Bednárovou.) In: *Romboid*, 31, 1996, č. 5, s. 37 – 39. (Otázky Mila Haugová.)

KENÍŽOVÁ, Katarína: Ochranná hradba poézie. Rozhovor s francúzskou poetkou a vydavateľkou Nicole Gdaliou. In: *Knižná revue*, 13, 2003, č. 8, s. 4. (Otázky Katarína Bednárová.)

IX. Preklady

a) knižné umelecké

CROMMELYNCK, F.: Vášň ako ľad. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. Trnava: Divadlo pre deti a mládež, 1988. 106 s.

TIBERGHIEŇOVÁ, Anne-Sophie: Moje srdce patrí Amazónii. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. Bratislava: Obzor, 1988. 216 s. ISBN nemá.

DELBÉEEOVÁ, Anne: Osud jednej ženy. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. Bratislava: Smena, 1988. 326 s. ISBN 073-067-88

Ohlasy:

VANTUCH, Anton: Otrokyňa lásky a umenia. In: Revue svetovej literatúry, 26, 1990, č. 4, s. 172 – 176.

ROCHEFORTOVÁ, Christiane: Deti nášho storočia. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová, Mária Gálová. Bratislava: Smena, 1990. 231 s. ISBN 80-221-0086-2

VIAN, Boris: Pena dní. Jeseň v Pekingu. Prel. Katarína Kenížová, Tamara Zemková. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1990. 438 s. ISBN 978-80-9704-391-9

ARRABAL, Fernando: El Greco. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. Bratislava: Q 111, 1992. 80 s. ISBN 978-2908958034

SCHWARZ-BART, André: Posledný Spravodlivý. Prel. Katarína Kenížová. Bratislava: Causa editio, 1993. 395 s. ISBN 978-80-8553-304-9

BARILLÉOVÁ, Elisabeth: Anais Ninová s maskou a bez nej. Prel. Katarína Kenížová. Bratislava: Ikar, 1994. 230 s. ISBN 80-7118-059-9

ERNAUX, Annie: Miesto medzi ľuďmi. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. Bratislava: Causa editio, 1994. 134 s. ISBN 80-85533-08-1

Ohlasy:

FARKAŠOVÁ, Etela: Písanie ako hľadanie. In: Knižná revue, 5, 1995, č. 2, s. 5.

JURÁŇOVÁ, Jana: Miesto medzi knihami. In: Aspekt, 1996, č. 7, s. 191 – 192.

CHEDID, Andrée: Géricault. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. Bratislava: Causa editio, 1994. 80 s. ISBN 80-85533-06-5

TOURNIER, Michel: Kráľ tmy. Prel. Katarína Bednárová. Bratislava: Causa editio, 1997. 285 s. ISBN 978-80-8553-316-3

BECKETT, Samuel: Prvá láska a iné prózy. Prel. Katarína Bednárová. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2001. 114 s. ISBN 80-220-1100-2

Ohlasy:

MATEJOV, Radoslav: Samuel Beckett: Prvá láska a iné prózy. In: Knižná revue, 11, 2001, č. 9, s. 1.

KUZMÍKOVÁ, Jana: Život nie je len objednávka. In: Domino fórum, 10, 2001, č. 29, s. 18.

KOVALČÍK, Vlastimil: Svojskosť a jadrnosť. Samuel Beckett: Prvá láska a iné prózy. In: Revue svetovej literatúry, 38, 2002, č. 3, s. 155 – 156.

KADARÉ, Ismail: Spiritus. Prel. Katarína Bednárová. Bratislava: Slovart, 2002. 221 s. ISBN 8071456225

Ohlasy:

KOVALČÍK, Vlastimil: Ismail Kadare: Spiritus. Prel. Katarína Bednárová. Vydavateľstvo Slovart, Bratislava 2002. In: Revue svetovej literatúry, 39, 2003, č. 3, s. 152 – 154.

VIAN, Boris: Dušpastier z plavárne a iné nevydané poviedky. Prel. Katarína Bednárová. Bratislava: Petrus, 2002. 209 s. ISBN 8096737643

Ohlasy:

BŽOCH, Jozef: Smejeme sa s Vianom. In: SME, 10, 21. 11. 2002, č. 271, s. 25.

BECKETT, Samuel: Malone umiera. Prel. Katarína Bednárová. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2004. 143 s. ISBN 978-80-220-1309-9

Ohlasy:

HAŠKOVÁ, Zuzana: ... len cez svoju mŕtvolu. In: Knižná revue, 14, 2005,

č. 22. <http://www.litcentrum.sk/recenzie/malone-umiera-samuel-beckett-len-cez-svoju-mrtvolu>.

KOVALČÍK, Vlastimil: Beckett a slovenský preklad. Pri príležitosti uvedenia slovenskej translácie románu Samuela Becketta *Malone umiera* aj malá rekapitulácia prekladu diel nobelovca na Slovensku. In: *Slovenské pohľady*, IV.+121, 2005, č. 7 – 8, s. 262 – 266.

Laureáti Hollého ceny za preklad za rok 2004. In: *Revue svetovej literatúry*, 41, 2005, č. 2, s. obálka.

MIHALKOVIČ, Boris: Samuel Beckett: *Malone umiera*. Prel. Katarína Bednárová. Slovenský spisovateľ, Bratislava 2004. In: *Revue svetovej literatúry*, 41, 2005, č. 3, s. 153 – 154.

KUSÁ, Mária: Cena Jána Hollého a prémie Literárneho fondu za umelecký preklad 2004. In: *Letná škola prekladu 4. Medzikultúrny a medzipriestorový faktor v preklade. Zborník prednášok. 27. ročník, Budmerice 21. – 23. septembra 2005*. Bratislava: Ana Press, 2006, s. 98.

VIAN, Boris: *Jeseň v Pekingu*. Prel. Katarína Bednárová. 2. preprac. vyd. Bratislava: Petit Press, 2005. 286 s. ISBN 80-85585-24-3

Ohlasy:

TRUHLÁŘOVÁ, Jana: Na cestách k francúzskej literatúre. Kapitoly z dejín prekladu a recepcie na Slovensku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2008, s. 177.

CÉLINE, Louis-Ferdinand: *Cesta do hlbín noci*. Prel. Katarína Bednárová. Bratislava: Agora, 2009. 405 s. ISBN 978-80-969394-4-2.

Ohlasy:

MOJŽIŠOVÁ, Zuzana: Hlbiny (človeka a jazyka!). In: *.týždeň*, 6, 2009, č. 17, s. 64.

BODACZ, Bohuš: Louis-Ferdinand Céline: *Cesta do hlbín noci*. Preložila Katarína Bednárová. Vydavateľstvo Agora, Bratislava 2009. In: *Slovenské pohľady*, IV.+126, 2010, č. 6, s. 121 – 125.

FORGÁČ, Marcel: Célinova temná cesta nenávisťi a pohrdania. In: *RAK*, 15, 2010, č. 6, s. 40 – 41.

MIHALKOVIČ, Boris: Louis-Ferdinand Céline: Cesta do hlbín noci. In: Revue svetovej literatúry, 46, 2010, č. 4, s. 150 – 151.

ŠPAČEK Jozef: V hlbínach noci. In: Slovo, 13, 2010, č. 7. online verzia (www.noveslovo.sk) <http://aladin.elf.stuba.sk/-kustvan/recenzie11.html>

MESCHONNIC, Henri: Poetika prekladania. Prel. Katarína Bednárová. In: Translatologické štúdie. Teória, história a prax umeleckého prekladu v románskych krajinách. Ed. Paulína Šišmišová. Bratislava: AnaPress, 2010, s. 72 – 96. ISBN 978-80-89137-64-0

Ohlasy:

KOŠŤÁL, Anton: Paulína Šišmišová (ed.): Translatologické štúdie. Bratislava, Vydavateľstvo AnaPress 2010. In: Knižná revue, 20, 2010, č. 26, s. 9.

MATTOVÁ, Lucia: Paulína Šišmišová (ed.): Translatologické štúdie. Teória, história a prax umeleckého prekladu v románskych krajinách (vybrané texty). Bratislava: AnaPress, 2010. 238 s. In: World Literature Studies, 2 (19), 2010, č. 4, s. 98.

ŠTOFKOVÁ, Silvia: Translatologické štúdie. Teória, história a prax umeleckého prekladu v románskych krajinách. In: Revue svetovej literatúry, 47, 2011, č. 4, s. 134 – 138.

b) časopisecké umelecké

VIAN, Boris: Hasiči. Prel. Katarína Bednárová. In: Revue svetovej literatúry, 14, 1978, č. 4, s. 159 – 161.

VIAN, Boris: Penzista. Prel. Katarína Bednárová. In: Revue svetovej literatúry, 14, 1978, č. 4, s. 158 – 159.

MANIÈRE, Michel: Voyeur. Prel. Katarína Bednárová. In: Revue svetovej literatúry, 20, 1984, č. 6, s. 30 – 49.

TRISTAN, Fréderick: Zblúdilci. Prel. Katarína Bednárová. In: Revue svetovej literatúry, 21, 1985, č. 5, s. 18 – 37.

ERNAUXOVÁ, Annie: Miesto medzi ľuďmi. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. In: Revue svetovej literatúry, 22, 1986, č. 4, s. 63 – 64.

PROUST, Marcel: Neznámy. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. In: Revue svetovej literatúry, 22, 1986, č. 7, s. 95 – 99.

THOMAS, H.: Svätá mladosť. Prel. Katarína Kenížová. In: Smena, Literárna príloha, 1987, č. 18, s. 9.

TOURNIER, Michel: Domov. Mestá. Telo. Deti. Obrazy. Krajiny. Knihy. Smrť. Nekrológ spisovateľa. Prel. Katarína Kenížová. In: Revue svetovej literatúry, 24, 1988, č. 4, s. 111 – 125.

TOURNIER, Michel: Adamova rodina. Prel. Katarína Kenížová. In: Revue svetovej literatúry, 24, 1988, č. 7, s. 107 – 110.

ARRABAL, Fernando: Anjeli a bosoráci. Dve elektrické kreslá. Kameň šialenstva. Pes, víla, pokožka, blcha. Skľúčenosť. Sochár. Prel. Katarína Kenížová, Karol Chmel. In: Revue svetovej literatúry, 25, 1989, č. 4, s. 89 – 107.

VIAN, Boris: Jeseň v Pekingu. Prel. Katarína Kenížová. In: Literárny týždenník, 2, 1989, č. 14, s. 8 – 9.

GIROUDOVÁ, Françoise: Alma Mahlerová. Prel. Katarína Kenížová. In: Revue svetovej literatúry, 26, 1990, č. 5, s. 100 – 115.

CIXOUS, Hélène: Hlavnou postavou tejto knihy... (inc.). In: Slovenské pohľady, 107, 1991, č. 11, s. 150 – 154.

ERNAUXOVÁ, Annie: Žena. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. In: Revue svetovej literatúry, 28, 1992, č. 2, s. 14 – 40.

KEPEL, Gilles: Božia odveta. Prel. Katarína Kenížová. In: Revue svetovej literatúry, 28, 1992, č. 1, s. 147 – 162.

SCHULLEROVÁ, Michele: Žena, ktorá nič nehovorila. Prel. Katarína Kenížová. In: Revue svetovej literatúry, 28, 1992, č. 4, s. 16 – 36.

BARILÉ, Elisabeth: Anais Nin, s maskou a bez nej. Prel. Katarína Kenížová-Bednárová. In: Literárny týždenník, 7, 1994, č. 1, s. 8 – 9.

PETIT, Marc: Kontrapunkt. Tri epizódy z TuFuovho života. Prel. Katarína Bednárová. In: Kultúrny život, 1, 2000, č. 6, s. 6 – 7.

BECKETT, Samuel: Prvá láska. Prel. Katarína Bednárová. In: Knižná revue, 11, 2001, č. 8, s. 6.

BECKETT, Samuel: Upokojujúci prostriedok. Prel. Katarína Bednárová. In: Kultúrny život, 2, 2001, č. 9, s. 6 – 7.

VIAN, Boris: Dušpastier z plavárne. Prel. Katarína Bednárová. In: Knižná revue, 12, 2002, č. 19, s. 6.

KADARE, Ismail: Spiritus. Prel. Katarína Bednárová. In: Kultúrny život, 3, 2002, č. 14, s. 6 – 7.

Z poézie Nicole Gdalia. Prel. Katarína Bednárová. In: Knižná revue, 12, 2003, č. 8, s. 4.

Huot, Marie: Môj Jerónimov dom. Prel. Katarína Bednárová. In: Revue svetovej literatúry, 54, 2018, č. 3, s. 53 – 67.

c) časopisecké odborné

POULIN, Isabelle: Vladimír Nabokov: originál, autorský preklad a incipit. Prel. Katarína Bednárová. In: World Literature Studies, 3 (20), 2011, č. 4, s. 3 – 11.

x. Recenzie

BEDNÁROVÁ, Katarína: Valentin Tublin: Za bránou raja. Slovenský spisovateľ 1981. In: *Revue svetovej literatúry*, 19, 1983, č. 3, s. 180 – 182.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Pierre Moinot: La guetteur d'ombre. Paris, Gallimard 1979. In: *Revue svetovej literatúry*, 21, 1985, č. 1, s. 178 – 99.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Chantal Chawafová: Elwina, le roman fée. Flammarion, Paris 1985. In: *Revue svetovej literatúry*, 23, 1987, č. 3, s. 184 – 186.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Robert André: Dieťa zrkadlo. In: *Nové slovo*, 29, 1987, č. 38, s. 24. (Rec.: Robert André: Dieťa zrkadlo. Bratislava: Smena, 1987. 207 s.)

KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Jean Giono a Husár na streche. Slovenský spisovateľ 1986. In: *Revue svetovej literatúry*, 24, 1988, č. 5, s. 177 – 182.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Françoise Saganová Sarah Bernhardtovej... In: *Slovenské pohľady*, 107, 1991, č. 11, s. 172 – 173. (Rec.: Françoise Saganová: Sarah Bernhardtová. Bratislava: Obzor, 1991. 160 s.)

KENÍŽOVÁ, Katarína: Oneskorené slovenské pohľady na francúzsku literatúru. In: *Slovenské pohľady*, 107, 1991, č. 10, s. 142 – 144.

KENÍŽOVÁ, Katarína: Marc Petit: L'architecte des glaces. Frédéric Tristan: L'atelier des rêves perdus. In: *Revue svetovej literatúry*, 28, 1992, č. 3, s. 180 – 181.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Ján Johanides: Rembrandt. In: *Revue de la littérature slovaque, Centre d'information littéraire*. Bratislava, december 2000, s. 11. (Rec.: Ján Johanides: Rembrandt. XVII. storočie. Bratislava: Causa edito, 1996. 80 s.)

BEDNÁROVÁ, Katarína: Xavier Galmiche: Vladimír Holan, le bibliothécaire de Dieu (Prague 1905 – 1980). Paris: Institut d'Etudes slaves, 2009, 244 s. In: *World Literature Studies*, 1 (18), 2009, č. 3, s. 94 – 97.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Eva Palkovičová: Hispanoamerická literatúra na Slovensku optikou dejín prekladu a recepcie inojazyčných literatúr. In: *World Literature Studies*, 9, 2017, č. 3, s. 115 – 117. (Rec.: Eva Palkovičová: Hispanoamerická literatúra na Slovensku optikou dejín prekladu a recepcie inojazyčných literatúr. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2016. 174 s.)

XI. Práce zverejnené na internete

BEDNÁROVÁ, Katarína: Vedec svetového mena v SAV. In: www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=1830 Vložené 26. 2. 2008.

BEDNÁROVÁ, Katarína: Estetická skúsenosť a masmédiá. In: www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=1938 Vložené 17. 4. 2008.

PUCHEROVÁ, Dobrota – BEDNÁROVÁ, Katarína: Ján Zambor: Stavebnosť básne. In: https://www.sav.sk/index.php?doc=services-news&source_no=20&news_no=7990. Vložené 7. 12. 2018.

XII. Redakčné a zostavovateľské práce knižného charakteru

ČEJKOVÁ, Veronika – KENÍŽOVÁ-BEDNÁROVÁ, Katarína: Francúzska literatúra na Slovensku 1980 – 1991. Bibliografia/ La littérature française en Slovaquie 1980 – 1991. Bibliographie. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1993. 127 s. ISBN nemá.

Ohlasy:

TRUHLÁŘOVÁ, Jana: Na cestách k francúzskej literatúre. Kapitoly z dejín prekladu a recepcie na Slovensku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2008, s. 10, 203.

K otázkam teórie a dejín prekladu II. Zost. Katarína Kenížová-Bednárová a kol. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1994. 222 s. ISBN 978-80-9670-465-1

Ohlasy:

TRUHLÁŘOVÁ, Jana: Na cestách k francúzskej literatúre. Kapitoly z dejín prekladu a recepcie na Slovensku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2008, s. 203.

ČERVENĚÁK, Andrej: Reminiscencie esteticko-antropologické Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Spolok slovenských spisovateľov, Klub Fjodora Michajloviča Dostojevského, 2009, s. 25.

KUSÁ, Mária: Súčasný stav slovenského myslenia o preklade. In: Letná škola prekladu 10. Preklad ako tvorba a autorská činnosť. Zost. Martin Djovčoš. Bratislava: Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry, 2011, s. 56.

VALCEROVÁ, Anna: Tradičné a moderné, naše a cudzie ako hybné sily vývinu básnického prekladu (s dôrazom na situáciu po roku 1945). In: Letná škola prekladu 14. Minulosť a budúcnosť prekladu – od Ľudovíta Štúra po strojový preklad. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: SSPUL, 2015, s. 66, 75.

PALKOVIČOVÁ, Eva: Hispanoamerická literatúra na Slovensku: optikou dejín prekladu a recepcie inojazyčných literatúr. Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, 2016, s. 10.

VALCEROVÁ, Anna: Tradičné a moderné, naše a cudzie ako hybné sily vývinu básnického prekladu (s dôrazom na situáciu po roku 1945). In: World Literature Studies, 8, 2016, č. 1, s. 47.

DUKÁTOVÁ, Natália: K niektorým špecifikám prekladu Márie Ďuríčkovej a Miriam Ghaniovej v knihe Nevedkove dobrodružstvá. In: Text a kontext prekladu literatúry pre deti a mládež na Slovensku po roku 1990. Eds. Radoslav Rusňák, Adela Mitrová. Prešov: Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2017, s. 208.

TYŠŠ, Igor: Teoretické a materiálové sondy do praxeológie a dejín prekladu americkej literatúry na Slovensku v období socializmu: Mladá tvorba a Beat Generation. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017, s. 96, 140, 159.

GROMOVÁ, Edita: Preklad a kultúra v translatologickej reflexii. In: Snímanie závojov z priestorov, miest a faktov: zborník k jubileu a personálna bibliografia Libuše Vajdovej. Zost. Judit Görözdí, Dobrota Pucherová. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2018, s. 90, 96.

K otázkam teórie a dejín prekladu III. Zost. K. Kenížová-Bednárová a kol. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1995. 174 s. ISBN 80-967046-8-0.

Ohlasy:

TOMČÍK, Miloš: Další příspěvek k dějinám a teorii překladu na Slovensku. In: Slovak Review, 5, 1996, č. 1, s. 69.

MIKULÁŠEK, Alexej: Cesty slovenské teorie překladu. In: Opera Slavica, 7, 1997, č. 3, s. 64 – 66.

TOMIŠ, Karol: K otázkam teórie prekladu na Slovensku. In: Správy SAV, 33, 1997, č. 23 – 24, s. 5.

KUSÁ, Mária: Hĺbka a šírka záberu (1918 – 1938). In: Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1836 – 1996. Stručné dejiny umeleckého prekladu na Slovensku. Zv. 3. Ruská literatúra. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1998, s. 43.

MALITI, Eva: Zrkadlenie v priestore – sovietsky mnoholiterárny fenomén (1971 – 1990). In: Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1836 – 1996. Stručné dejiny umeleckého prekladu na Slovensku. Zv. 3. Ruská literatúra. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1998, s. 99.

POSPÍŠIL, Ivo: Slovenský literárněvědný trojúhelník: Komparatistika – Genologie – Translatologie. In: Brněnská slovákistika a česko-slovenské vztahy. Ed. Krystyna Kardyni-Pelikánová. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2000, s. 52, 53.

TOMIŠ, Karol: Cena SAV literárnovednému dielu. In: Slovak Review, 7, 1998, č. 1, s. 99 – 100.

GROMOVÁ, Edita: Teória a didaktika prekladu. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2003, s. 170.

GROMOVÁ, Edita: Slovenská veda o preklade v kontexte svetového translatologického myslenia. In: Gromová, Edita – Rakšányiová, Jana: Translatologické reflexie. Bratislava: Vydavateľstvo Book & Book, 2005, s. 12.

TRUHLÁŘOVÁ, Jana: Na cestách k francúzskej literatúre. Kapitoly z dejín prekladu a recepcie na Slovensku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV a Ústav svetovej literatúry SAV, 2008, s. 203.

ČERVENĚÁK, Andrej: Reminiscencie esteticko-antropologické. Nitra: Filozofická fakulta UKF v Nitre, Spolok slovenských spisovateľov, Klub Fjodora Michajloviča Dostojevského, 2009, s. 25.

GROMOVÁ Edita: Translation Studies in Nitra. In: World Literature Studies, 1 (18), 2009, č. 4, s. 31.

GROMOVÁ Edita: Úvod do translatológie. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2009, s. 85.

KUSÁ, Mária: Súčasný stav slovenského myslenia o preklade. In: Letná škola prekladu 10: preklad ako tvorba a autorská činnosť. Zost. Martin Djovčoš. Bratislava: Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry, 2011, s. 56.

GROMOVÁ, Edita: Anton Popovič vo svetle súčasnej translatológie. In: Letná škola prekladu 12. Odkaz Antona Popoviča, zakladateľa slovenskej prekladovej školy – pri príležitosti 80. výročia jeho narodenia. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: Slovenská spoločnosť prekladateľov umeleckej literatúry, 2013, s. 21.

BUBNÁŠOVÁ, Eva: H. Ch. Andersen a Slovensko: príspevok k dejinám umeleckého prekladu a jeho recepcie. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2015, s. 15, 221.

PEREZ, Emília: Preklad audiovizuálnych textov ako osobitá forma komunikácie. In: Teória umeleckého a prekladového textu. Tradície a inovácie. Zost. Renáta Beličová. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015, s. 266, 291.

VALCEROVÁ, Anna: Tradičné a moderné, naše a cudzie ako hybné sily vývinu básnického prekladu (s dôrazom na situáciu po roku 1945). In: Letná škola prekladu 14: minulosť a budúcnosť prekladu – od Ľudovíta Štúra po strojový preklad. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: Slovenská spoločnosť prekladateľov umeleckej literatúry, 2015, s. 66, 75.

PALKOVIČOVÁ, Eva: Hispanoamerická literatúra na Slovensku: optikou

dejín prekladu a recepcie inojazyčných literatúr. Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, 2016, s. 10.

TYŠŠ, Igor: Teoretické a materiálové sondy do praxeológie a dejín prekladu americkej literatúry na Slovensku v období socializmu: Mladá tvorba a Beat Generation. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017, s. 141, 159.

GROMOVÁ, Edita: Preklad a kultúra v translatologickej reflexii. In: Snímanie závojov z priestorov, miest a faktov: zborník k jubileu a personálna bibliografia Libuše Vajdovej. Zost. Judit Görözdí, Dobrota Pucherová. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2018, s. 90, 96.

STRUČNÉ dejiny umeleckého prekladu na Slovensku. Zv. 3. Ruská literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1836 – 1996. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1998. ISBN 978-80-8881-504-4 (Vedecká redaktorka.)

Ohlasy:

KUZMÍKOVÁ, Jana: Brat alebo utláčateľ: dôvody a dôsledky mimoriadnej pozície Rusa v slovenskej vojnovnej literatúre. In: Novaja rusistika/Nová rusistika, 2013, 6, č. 1, s. 70.

ČENDULOVÁ, Lucia: Novela Jeden deň Ivana Denisoviča v preklade Jána Ferenčíka v kultúrno-historickom kontexte. In: Nová filologická revue, 8, 2016, č. 1, s. 90.

ELIÁŠ, Anton: Ruská poézia a próza 19. storočia. In: Podoby ruského umenia 19. a 20. storočia: kľúčové etapy vývoja ruského umenia 19. a 20. storočia a ich rezonancia v európskom kultúrnom priestore. Eds. Anton Eliáš, Michal Babiak. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2016, s. 47.

VALCEROVÁ, Anna: Tradičné a moderné, naše a cudzie ako hybné sily vývinu básnického prekladu (s dôrazom na situáciu po roku 1945). In: Letná škola prekladu 14. Minulosť a budúcnosť prekladu – od Ľudovíta Štúra po strojový preklad. Ed. Dáša Zvončeková. Bratislava: Slovenská spoločnosť prekladateľov umeleckej literatúry, 2015, s. 66, 75.

TRUHLÁŘOVÁ, Jana: Krátka próza Guy de Maupassanta. Kompozičná a typologická analýza. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV,

Ústav svetovej literatúry SAV, 1999. 172 s. ISBN 80-224-0559-0 (Recenzentka.)

SABOLOVÁ PRINCIC, Dagmar: Talianski klasici v slovenských prekladoch. Dante. Manzoni. Leopardi. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Princic Agency, 2004. 160 s. ISBN 80-224-0825-5 (Recenzentka.)

MALITI-FRAŇOVÁ, Eva: Tabuizovaná prekladateľka Zora Jesenská. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV a Ústav svetovej literatúry SAV, 2007. 208 s. ISBN 978-80-224-0954-4 (Vedecká redaktorka.)

MYSLÉNIE o preklade. Ed. Libuša Vajdová. Bratislava: Kalligram a Ústav svetovej literatúry SAV, 2007. 184 s. ISBN 978-80-8101-006-4 (Vedecká redaktorka.)

JANKOVIČ, Ján: Poézia slovensko-srbskej vzájomnosti (1827 – 1938). Bratislava: Jaga, Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2008. 550 s. ISBN 978-80-89030-40-8 (Recenzentka.)

FAMILLE et relation familiales dans les littératures française et francophone. Eds. Katarína Bednárová, Jana Truhlářová. Bratislava: SAP – Slovak Academic Press, 2008. 282 s. ISBN 978-80-8095-031-6

KOPRDA, Pavol: Medziliterárny proces V. Osemnásť storočie. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2009. 310 s. ISBN 978-80-8094-624-1 (Recenzentka.)

PRESENT State of Translation Studies in Slovakia. Ed. Mária Kusá. Bratislava: SAP – Slovak Academic Press, Ústav svetovej literatúry SAV, 2013. 264 s. ISBN 978-80-98607-12-9 (Recenzentka.)

RUSKÁ literatúra v slovenskej kultúre v rokoch 1825 – 2015. Ed. Mária Kusá. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2017. 264 s. ISBN 978-80-224-1556-9 (Vedecká redaktorka.)

ŠTUBŇA, Pavol: Psychológia literatúry. Bratislava: RádioPrint 2017. 214 s. ISBN 978-80-89867-03-5 (Recenzentka.)

XIII. Heslo BEDNÁROVÁ Katarína
v slovníkoch a encyklopédiách

TRUHLÁŘOVÁ, Jana: BEDNÁROVÁ Katarína. In: Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia. A – K. Zost. Oľga Kovačičová, Mária Kusá. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda vydavateľstvo SAV, 2015, s. 125 – 127.

XIV. Ceny a prémie

Uznanie Literárneho fondu za rok 1994. Výbor sekcie pre pôvodnú literatúru za dielo Z rozhovorov alebo Edele a iné veci tohto sveta. Bratislava: Causa editio, 1994. (S Alfonzom Bednárom in memoriam.)

Prémia v súbehu Ceny Jána Hollého za rok 1996. Výbor sekcie pre vedeckú a odbornú literatúru za dielo Dejiny francúzskej literatúry. Bratislava: Causa editio, 1995.

Uznanie Literárneho fondu 1997. Výbor sekcie pre umelecký preklad za vydanie diela Franz Kafka: Krátke prózy I. Bratislava: Causa editio. 1996.

Prémia v súbehu Ceny Jána Hollého za rok 1997 za preklad knihy Michel Tournier: Kráľ tmy. Bratislava: Petrus, 1997.

Prémia v súbehu Ceny Jána Hollého za rok 2001 za preklad knihy Ismail Kadare: Spiritus. Bratislava: Slovart, 2002.

Prémia v súbehu Ceny Jána Hollého za rok 2002 za preklad knihy Samuel Beckett: Prvá láska a iné prózy. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2001.

Prémia v súbehu Ceny Jána Hollého za rok 2004 za preklad knihy Samuel Beckett: Malone umiera. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenský spisovateľ, 2004.